

24. marts 2022

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 5. april 2022

- 1) Supplerende delegeret retsakt om atomkraft og naturgas under EU-taksonomien
C (2022) 631 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Miljøministeriet
- 2) Forslag til revision af forordning om europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF)
KOM(2021) 722 11
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Forslag til ændring af direktiver vedr. forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS)
KOM (2021) 721 24
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 4) Revision af EU-rammen for markeder for finansielle instrumenter
KOM(2021) 726, KOM(2021) 727 36
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 5) Implementering af dele af OECD-aftale om international beskatning
KOM(2021)823 45
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 6) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM(2020)408, KOM(2022)75 56
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Økonomiske konsekvenser af sanktioner mod Rusland 66
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 8) Rådskonklusioner om EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område i en åben økonomi 70
KOM(2021)32
Materialet er udarbejdet af Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet og Finansministeriet
- 9) Forberedelse af G20- og IMF-møder 20.-21. april 2022 79
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 10) EU's udviklingsfinansielle arkitektur 83
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet og Finansministeriet

Dagsordenspunkt 1: **Supplerende delegeret retsakt om atomkraft og naturgas under EU-taksonomien**

C (2022) 631

1. Resume

Kommissionen har 10. marts 2022 vedtaget en delegeret retsakt, der fastsætter de kriterier som energiproduktion baseret på naturgas og atomenergi skal leve op til for at blive klassificeret som bæredygtige i EU's klassifikationssystem for bæredygtige investeringer, den såkaldte EU-taksonomi. Retsakten fastsætter under hvilke kriterier, at investeringer i samlet set seks forskellige økonomiske aktiviteter baseret på de to energiformer kan anerkendes som bæredygtige, bl.a. produktion af el baseret på naturgas og opførelse af nye atomkraftværker.

Den delegerede retsakt finder anvendelse fra 1. januar 2023, medmindre Rådet eller Europa-Parlamentet gør indsigelse mod retsakten senest 11. juli 2022 (med mulighed for 2 måneders forlængelse).

Regeringen støtter generelt EU-taksonomien, der kan bidrage til at øge de bæredygtige investeringer i økonomien, og derved spille en nøglerolle i at nå europæiske og internationale klima- og miljømål. Det er meget vigtigt for regeringen, at EU-taksonomien implementeres, så der sikres en høj grad af troværdighed og dermed, at finansielle produkter baseret på taksonomien vinder optag i markedet og reelt bidrager til at finansiere den grønne omstilling.

Regeringen er derfor stærkt kritisk over for, at Kommissionen har vedtaget en delegeret retsakt under EU-taksonomien, der anerkender visse investeringer i atomkraft og naturgas som bæredygtige. Regeringen mener ikke, at investeringer i atomkraft og naturgas bør anerkendes som bæredygtige, hhv. fordi investeringer i atomkraft er i modstrid med kravet i taksonomiforordningen om at aktiviteter ikke må gøre væsentlig skade på øvrige miljømål i forordningen, og fordi naturgas er et fossilt brændstof.

Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 5. april 2022.

2. Baggrund

Rådet og Europa-Parlamentet vedtog i juni 2020 den såkaldte EU-taksonomi (taksonomiforordningen), der etablerer et klassifikationssystem for hvilke økonomiske aktiviteter, der må finansieres som miljømæssigt bæredygtige (bl.a. inden for byggeri, energiproduktion, transport, produktion og skovbrug).¹ Formålet med taksonomien er at skabe et værktøj til at understøtte og vejlede investorer, virksomheder og offentlige aktører ifm. investeringer i den grønne omstilling. Taksonomien begrænser ikke i sig selv hvilke investeringer eller energiformer, der er tilladt i EU.

¹ Link til EU's taksonomiforordning: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>.

Taksonomiens nærmere indhold udmøntes af Kommissionen gennem delegerede retsakter på baggrund af rammer fastlagt af Rådet og Europa-Parlamentet i taksonomiforordningen. Europa-Parlamentet og Rådet har således bemyndiget Kommissionen til at fastsætte de tekniske kriterier for økonomiske aktiviteter inden for de seks klima- og miljømål i taksonomien, som er mest relevante for miljømæssig bæredygtighed.² For at blive anerkendt som miljømæssigt bæredygtige skal aktiviteter bidrage væsentligt til mindst ét af de fastsatte klima- eller miljømål uden samtidigt at gøre væsentlig skade på nogen de øvrige mål. Derudover skal aktiviteten være i overensstemmelse med en række minimumsgarantier.³

EU-taksonomien er dermed en central del af den bæredygtige omstilling af den europæiske økonomi, idet den etablerer en reference for hvornår en økonomisk aktivitet bidrager væsentligt til dele af den bæredygtige omstilling, uden samtidigt at gøre væsentlig skade på øvrige klima- og miljømål, og dermed er en bæredygtig aktivitet. Senest har Kommission fremsat et forslag til forordning om en standard for grønne obligationer, som bl.a. baserer sig på EU-taksonomien.

Taksonomien indeholder tre typer bæredygtige aktiviteter:

1. **Aktiviteter, der i sig selv yder et væsentligt bidrag** (fx elproduktion fra vindmøller eller solceller, der bidrager til at modvirke klimaforandringer);
2. **Muliggørende aktiviteter**, der gør det muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag (fx produktion af vindmøller, fremstilling af energibesparende udstyr til bygninger eller forskning og udvikling);
3. **Omstillingsaktiviteter**, som endnu ikke kan erstattes af teknologisk og økonomisk gennemførlige lavemissionsalternativer, men som understøtter omstillingen til en klimaneutral økonomi. Omstillingsaktiviteter skal have drivhusgas-emissioner svarende til de bedste resultater i sektoren, må ikke hindre alternativer med lav emission og må ikke føre til fastlåsning af kulstofintensive aktiver (fx fremstilling af cement, hvor udledningen af emissionen ikke overstiger visse grænser). Omstillingsaktiviteter skal revideres mindst hvert tredje år.

Kommissionen har vedtaget kriterier for en række sektorers bidrag til klimamålene, herunder energi, skovbrug, byggeri, transport m.v. Disse har fundet anvendelse siden 1. januar 2022. For en uddybning henvises der til regeringens notat om denne delegerede retsakt oversendt til Folketingets Europaudvalg 28. juni 2021.

² Klima- og miljømålene er modvirkning af klimaforandringer, tilpasning til klimaforandringer, bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, omstilling til en cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

³ Minimumsgarantierne omfatter OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, herunder principper og rettigheder fastsat i regi af Den Internationale Arbejdsorganisation og i de internationale grundlæggende menneskerettighedsinstrumenter.

3. Formål og indhold

Kommissionen har 10. marts 2022, som udmønter EU-taksonomien og fastsætter de betingelser, som energiproduktion baseret på naturgas og atomenergi skal leve op til for at blive klassificeret som bæredygtige i EU-taksonomien.

Den delegerede retsakt finder anvendelse fra 1. januar 2023, medmindre Rådet eller Europa-Parlamentet inden for fire måneder efter vedtagelsen gør indsigelse, dvs. senest 11. juli 2022 (med mulighed for to måneders forlængelse). Indsigelse kræver hhv. forstærket kvalificeret i Rådet, dvs. mindst 20 lande, som repræsenterer mindst 65 pct. af EU's befolkning, eller et flertal af medlemmerne i Europa-Parlamentet.

Kommissionens delegerede retsakt fastlægger kriterier for, hvordan i alt seks økonomiske aktiviteter vedr. hhv. atomenergi (tre kategorier) og naturgas (tre kategorier) kan betragtes som bæredygtige (såkaldte tekniske screeningskriterier). Alle seks aktiviteter klassificeres som omstillingsaktiviteter.

For **atomenergi** fastsættes kriterier for tre kategorier af økonomiske aktiviteter:

1. Præ-kommerciel udvikling af atomenergi (dvs. forskning og udvikling samt demonstration og anvendelse af innovative anlæg, som producerer energi fra nukleare processer og med et minimum af affald).
2. Opførelse af nye atomkraftværker til produktion af el eller procesvarme, der bl.a. kan anvendes til opvarmning eller industrielle processer.
3. Opgradering af eksisterende atomværker med det formål at forlænge levetiden for en sikker drift af et anlæg, der producerer el eller varme.

For alle tre kategorier foreslår Kommissionen en række kriterier, som skal efterleves. Herunder skal EU-landene have detaljerede planer for hvordan de senest i 2050 kan have faciliteter til rådighed for opbevaring af højradioaktivt affald. Landene skal endvidere kunne demonstrere, at der vil være tilstrækkelige økonomiske midler til permanent håndtering af affaldet og nedlukning af anlægget, når anlægget ikke længere skal være i drift. Endelig stilles krav om løsninger, som ifølge Kommissionen, væsentligt reducerer de risici ved drift af atomkraftanlæg, der følger af klimaforandringer, fx forhøjet vandstand.

For **naturgas** fastsættes ligeledes kriterier for tre kategorier af økonomiske aktiviteter:

4. Elproduktion fra fossil gas.
5. Højeffektiv kraftvarmeproduktion fra fossil gas.
6. Varmeproduktion (eller køling) fra fossil gas i et effektivt fjernvarme-/fjernkølingssystem.

Kriterierne for alle gasaktiviteterne er, at de enten skal kunne overholde den generelle grænse, der anvendes i retsakterne under taksonomiforordningen, for udledning af emissioner ved energiproduktion på 100 g CO₂e-udledning pr. produceret kilowatt-time (CO₂e/kWh) ved at anvende fangst og lagring af kulstofudledninger, eller alternativt, hvis anlægget har en højere udledning end 100 g CO₂e/kWh, opfylder en række krav, herunder at de direkte udledninger af drivhusgasser er lavere

end 270 g CO₂e/kWh, og der sker en omlægning til såkaldt grønne eller kulstoffattige gasser senest ved udgangen af 2035.

Foruden ovennævnte kriterier fastlægger den delegerede retsakt krav om oplysninger vedr. økonomiske aktiviteter relateret til atomenergi og naturgas. Taksonomiforordningen forpligter i forvejen virksomheder, der er omfattet af direktivet om ikke-finansiell rapportering, til at oplyse i hvilket omfang deres økonomiske aktiviteter er miljømæssigt bæredygtige i henhold til taksonomiforordningen. Den delegerede retsakt introducerer yderligere oplysningskrav for økonomiske aktiviteter, der er relateret til naturgas og atomenergi, herunder hvorvidt og hvor meget af en given taksonomi-finansiering går til en eller flere af aktiviteterne i retsakten.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens retsakt. Europa-Parlamentets miljøudvalg og energiudvalg behandler retsakten.

5. Nærhedsprincippet

Den delegerede retsakt følger af taksonomiforordningen, hvori det fremgår, at hensigten med forordningen ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af EU-landene hver for sig, da investeringer i finansielle produkter i høj grad går på tværs af grænser. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at den delegerede retsakt er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Den delegerede retsakt er en forordning og vil derfor være direkte gældende i dansk ret. Der er ikke regler i dansk ret for, hvad der forstås som miljø- og klimamæssigt bæredygtige investeringer eller finansielle produkter. Den delegerede retsakt vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Den delegerede retsakt ventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den delegerede retsakt kan have samfundsøkonomiske konsekvenser, idet den bidrager til at fastlægge EU's taksonomi og dermed rammen for hvilke investeringer, der kan anerkendes som bæredygtige. En anerkendt ramme for bæredygtige investeringer kan understøtte flere investeringer i den grønne omstilling og derved bidrage til at modvirke bl.a. klimaforandringerne.

Idet den delegerede retsakt omfatter atomkraft og naturgas, der af nogle investorer ikke vurderes at være bæredygtige, kan retsakten svække udbredelsen og anvendelsen af EU-taksonomien. Den delegerede retsakt kan dermed isoleret set have en negativ effekt på de samlede investeringer i den bæredygtige omstilling.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Den delegerede retsakt ventes ikke i sig selv at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser, herunder miljømæssige

Idet den delegerede retsakt anerkender visse investeringer i naturgas og atomkraft som bæredygtige, kan retsakten medføre at der foretages flere investeringer i disse teknologier, frem for investeringer i bæredygtige teknologier. Omvendt kan retsakten bidrage til, at eksisterende energiproduktion baseret på mere forurenende teknologier, såsom kulskraft, erstattes med naturgas, der har en relativt lavere udledning af CO₂e-udledning pr. kWh.

8. Høring

Kommissionens forslag har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor, EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål, EU-specialudvalget for klima-, energi- og forsyningspolitik og EU-specialudvalget for miljø med frist 14. marts 2022.

Der er modtaget høringssvar fra Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk, ITD (de professionelle transport- og logistikvirksomheders brancheorganisation) samt miljøorganisationen NOAH.

Dansk Erhverv, Forbrugerrådet TÆNK samt NOAH opfordrer regeringen til at gøre indsigelse imod den delegerede retsakt.

ITD ser taksonomiforordningen som et centralt værktøj i bestræbelserne på at tilskynde investeringer i klimavenlige teknologiløsninger. ITD finder, at taksonomiforordningen i videst mulige omfang bør afspejle retningen på den grønne omstilling af transportbranchen ved en minimal udbredelse af naturgas.

Høringssvarene uddybes i bilag 1.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene er generelt delte i spørgsmålet om den delegerede retsakt omfattende atomkraft og naturgas. En række lande støtter, at investeringer i atomkraft anerkendes som bæredygtige, ligesom en række andre lande støtter, at investeringer i naturgas klassificeres som bæredygtige. Nogle lande ventes hverken at støtte, at investeringer i atomkraft eller naturgas anerkendes som bæredygtige.

Indsigelse i Rådet kræver et forstærket kvalificeret flertal (mindst 20 lande, som repræsenterer mindst 65 pct. af EU's befolkning). Et tilstrækkeligt antal lande ventes ikke umiddelbart at stemme for, at Rådet gør indsigelse mod retsakten.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt EU-taksonomien, der kan bidrage til at øge de bæredygtige investeringer i økonomien, og derved spille en nøglerolle i at nå europæiske og

internationale klima- og miljømål. For at sikre, at taksonomien yder det størst mulige bidrag til den bæredygtige omstilling, er det meget vigtigt for regeringen, at EU-taksonomien implementeres, så der sikres en høj grad af troværdighed og dermed, at finansielle produkter baseret på taksonomien vinder optag i markedet og reelt bidrager til at finansiere den grønne omstilling.

Regeringen finder det vigtigt, at de fastsatte kriterier generelt skal udvikles på linje med kravene i taksonomiforordningen og omfatter økonomiske aktiviteter i de sektorer, hvor der er det største potentiale for at reducere udledningen af drivhusgasser. De tekniske screeningskriterier skal være ambitiøse, evidensbaserede og brugbare for at bidrage til den grønne omstilling samt finde hurtig og bred anvendelse i de finansielle markeder og samtidig begrænse administrative byrder for finansielle og ikke-finansielle virksomheder.

Regeringen er stærkt kritisk over for, at Kommissionen har vedtaget en delegeret retsakt under EU-taksonomien, der anerkender visse investeringer i atomkraft og naturgas som bæredygtige. Regeringen mener ikke, at investeringer i atomkraft og naturgas bør anerkendes som bæredygtige. For investeringer i atomkraft skyldes dette, at atomenergi pga. radioaktivt affald og risici for uheld ikke opfylder kravet i taksonomiforordningen om, at en bæredygtig aktivitet ikke må gøre væsentligt skade på de øvrige klima- og miljømål. For investeringer i naturgas skyldes det, at naturgas er et fossilt brændsel, at retsакten øger risikoen for at der fastlåses investeringer i naturgas, samt at Kommissionens delegerede retsakt gør det muligt at overskride den generelle grænse på 100 g CO₂e-udledning pr. produceret kWh, som gælder for øvrige energiproducerende teknologier i Kommissionens retsakter under taksonomien (fx produktion af elektricitet eller kraftvarme fra geotermisk energi eller grønne gasser).

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev 13. januar 2022 orienteret om sagen under 'siden sidst' forud for ECOFIN 18. januar 2022.

Bilag 1: Sammendrag af de indkomne høringsvar

Dansk Erhverv bakker varmt op om arbejdet med taksonomiforordningen, da det er en stor barriere for den grønne omstilling, at der indtil videre ikke har været en fælles forståelse af, hvad der er bæredygtigt, og hvordan effekten af klima- og miljøpåvirkninger skal opgøres.

Dansk Erhverv er overbeviste om, at et fælles sprog for bæredygtige aktiviteter, der leder kapital mod bæredygtige investeringer i stedet for at vælge vindere, er et stort skridt i retningen af at skabe et stærkt afsæt for en efterspørgselsdrevet bæredygtig omstilling i virksomhedernes værdikæder og i vores samfund, og den rette vej at gå i den grønne omstilling. Dette vil sikre, at kapital strømmer hen til de grønne teknologier og sektorer, der rent faktisk leverer løsninger på vores klimaudfordringer og reelt bidrager til et bæredygtig samfund. Taksonomien er samtidig god for de private og offentlige investorer, som ønsker at investere reelt bæredygtigt og ansvarligt.

Dansk Erhverv finder det altafgørende, at taksonomien opfattes som et troværdigt værktøj for investorerne, hvis den skal opfylde dets formål. Derfor skal taksonomien baseres på objektive kriterier og saglig klimavidenskab. Dansk Erhverv anerkender, at der findes forskellige politiske interesser, men disse politiske hensyn må ikke trumfe – eller blive anvendt i stedet for – videnskabelige kendsgerninger.

Dansk Erhverv er derfor stærkt bekymrede for Kommissionens fremlagte udkast til den delegerede retsakt supplerende taksonomiforordningen vedrørende økonomiske aktiviteter i visse energisektorer, der bl.a. klassificerer gas som en bæredygtig investering i en overgangsperiode. Taksonomiens styrke og formål er at skabe en fælles videnskabeligt baseret ramme for bæredygtige aktiviteter, ikke at beslutte, hvilke sektorer der skal investeres i, eller beskytte de sektorer, der er politisk følsomme.

Dansk Erhverv bemærker, at om en sektor er medtaget eller ej i taksonomien forhindrer ikke private investorers muligheder for at foretage investeringer. Manglende inklusion i taksonomien vil derfor heller ikke forhindre et EU-medlemsland fra at investere i en sektor, idet en sådan beslutning henhører under medlemslandene ret til selv at sammensætte deres nationale energimarkeder. Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at Kommissionens forslag om at inkludere gas som en overgangsaktivitet i den delegerede retsakt supplerende taksonomiforordningen vedrørende økonomiske aktiviteter i visse energisektorer er i strid med den videnskabelige konsensus.

Gas er et fossilt brændstof, der både udleder CO₂, når det brændes, og medfører enorme metanudspil, når det udvindes og transporteres. Dermed vil det være i strid med videnskaben at klassificere gas som en bæredygtig investering, også selvom det kun sker i en overgangsfase. Derudover er det Dansk Erhvervs opfattelse, at inddragelsen af investeringer i gasinfrastruktur er i strid med princippet i taksonomiforordningens artikel 10, stk. 2, hvoraf det fremgår, at investeringer ikke må føre til fastlåsnings effekter i kulstofintensive aktiver i løbet af deres levetid, eller hindrer

udbredelsen af vedvarende energikilder. Investeringer i gasinfrastruktur vil have en levetid som går langt ud over den solnedgangsklausul, der foreslås til 2030. Det betyder, at EU's regeringer, direkte eller indirekte, vil støtte gasinfrastrukturen i årtier fremover, hvilket er klart uforeneligt med EU's egen klimalov, der fastsætter, at EU skal være CO₂-neutral i 2050.

Samtidig er yderligere investeringer i nye gaskraftværker i direkte modstrid med det stærke politiske ønske på tværs af dansk og europæisk politik om at gøre EU uafhængig af russisk gasimport. Klassificering af investeringer i gasinfrastruktur som "bæredygtig" er derudover også i strid med taksonomiforordningen (artikel 10, stk. 2), da der findes bedre tilgængelige alternativer til yderligere investeringer i gasinfrastruktur.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at regeringen stemmer imod den delegerede forordning i Ministerrådet.

Forbrugerrådet Tænk anbefaler at gøre indsigelse mod den delegerede forordning. Forbrugerrådet Tænk finder det positivt, at Kommissionen vil skabe sikkerhed for brugerne om bæredygtige investeringer, men finder det problematisk at indlemme fossile brændstoffer som naturgas samt atomkraft i taksonomien. Forbrugerrådet Tænk finder, at det vil betyde, at forbrugerne ikke længere kan have tillid til taksonomien og lovgivningen derfor ikke længere kan anvendes til formålet. Inklusion af naturgas og atomkraft i taksonomien vil betyde, at Forbrugerrådet Tænk ikke kan anbefale forbrugerne at bruge taksonomien som udgangspunkt for at foretage så bæredygtige investeringer som muligt.

Forbrugerrådet Tænk bemærker i øvrigt, at man generelt skal være uhyre varsom med at anvende begrebet bæredygtighed om produkter og services.

Forbrugerrådet Tænk forholder sig ikke til nødvendigheden eller rigtigheden i Kommissionens udmelding om, at naturgas og atomkraft har et potentiale til en dekarbonisering af unionens økonomi. Derimod forholder Forbrugerrådet Tænk sig til, at det kommer til at betyde, at fossile brændstoffer blæstemples som bæredygtige, hvilket Forbrugerrådet Tænk mener de helt evident ikke er. Forbrugerrådet Tænk bemærker i øvrigt, at de nordiske Svanemærkede investeringsfonde ikke tillader investeringer i atomkraft og naturgas. Forbrugerrådet Tænk bemærker, at investeringer stadigvæk kan foretages i naturgas og atomkraft uden at disse skal kaldes for bæredygtige.

ITD (de professionelle transport- og logistikvirksomheders brancheorganisation) vil gerne benytte anledningen til at gøre opmærksomme på, at gas allerede i dag anvendes i den tunge vejgodstransport. Det gør sig i særdeleshed gældende i Central- og Sydeuropa, hvor det dog primært er i form af naturgas (LNG, CNG), der har et begrænset reduktionspotentiale sammenlignet med andre alternative drivmidler – særligt hvis lækageudfordringen medregnes. Det er ITD's klare holdning, at hvis gas skal indgå i energimixet til transportbranchen i videre udstrækning end

tilfældet er i dag, så skal det være i form af biogas (LBG, CBG) både herhjemme og i de øvrige EU-medlemslande. ITD bemærker, at dette kræver en revision af en lang række nationale og europæiske rammevilkår, herunder en omlægning af beskatningen på drivmidler som defineret i Energibeskatningsdirektivet.

Samtidig anser ITD dog ligeledes taksonomiforordningen som et centralt værktøj i bestræbelserne på at tilskynde investeringer i klimavenlige teknologiløsninger. ITD finder, at taksonomiforordningen i videst mulige omfang bør afspejle retningen på den grønne omstilling af transportbranchen ved en minimal udbredelse af naturgas.

NOAH opfordrer Danmark til at stemme nej til at fossil gas og atomkraft skal indgå i taksonomien for bæredygtige investeringer og henviser til NOAHs med fleres henvendelse fra 19.1.22, som kan findes her: <https://www.ft.dk/samling/20211/alm-del/KEF/bilag/143/2517442.pdf>

NOAH bemærker, at i den nye situation, hvor EU ønsker at gøre sig uafhængig af import af russisk gas forekommer det nærmest unødvendigt at gøre indsigelse imod optagelse af fossil gas på listen. NOAH frygter dog, at EU vil fastholde fossil gas på listen begrundet i, at infrastrukturen til fossil gas også kan bruges til biogas. NOAH finder det forkasteligt, at alle former for bioenergi overhovedet omfattes af taksonomien i en tid, hvor biomassen forventes at skulle opfylde en mængde andre formål i bioøkonomien.

Dagsordenspunkt 2: Forslag til revision af forordning om europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF)

KOM(2021) 722

1. Resume

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 et forslag til revision af forordning om europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF). Forslaget blev fremsat som en del af en bredere pakke vedr. kapitalmarkedsunionen i EU med et samlet formål om at forbedre vilkårene for investeringer gennem kapitalmarkederne i EU.

Formålet med forslaget er dels at gøre ELTIF'er mere attraktive for professionelle investorer ved at justere en række krav, dels at ændre krav mhp. at sikre detailinvestorer lettere adgang til at investere i ELTIF'er. Revisionen skal desuden gøre det muligt for en ELTIF at foretage investeringer i flere typer af virksomheder og projekter, så flere investorer vil benytte ELTIF'er og dermed foretage flere langsigtede investeringer i økonomien. Ændringerne ventes at reducere forvalteres omkostninger ifm. deres drift.

Formandskabet har 11. marts 2022 fremlagt et kompromisforslag. Kompromisforslaget er generelt på linje med Kommissionens forslag, idet det indeholder en øget investorbekyttelse for detailinvestorer i form af krav om egnedstest og produktstyrings- og -godkendelsesregler som er taget fra reglerne om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II). Det bemærkes, at kompromisforslaget er foreløbigt og kan ændre sig frem mod enighed i Rådet.

Regeringen støtter generelt revisionen af forordningen for ELTIF for at sikre, at rammen er anvendelig og relevant for investorer samtidig med, at der er tillid til produktet. Regeringen finder det vigtigt, at man fastholder ELTIF'ens grundkarakter som en særlig type fond med en langsigtet investeringshorisont. Regeringen finder det derudover vigtigt, at en yderligere udvidelse af ELTIF'er til detailinvestorer følges af et højt investorbekyttelsesniveau.

Regeringen arbejder for, at ELTIF'er fortsat har fokus på langsigtede investeringer og har særtræk, der er forskellige fra øvrige alternative investeringsfonde. Der skal sikres en høj investorbekyttelsen, navnlig overfor detailinvestorerne, der får lettere adgang til investeringer i ELTIF'er, ved indførelse af regler om egnedstest og produktstyring og -godkendelse kendt fra MiFID II-reglerne. Regeringens prioriteter er imødekommet og regeringen kan støtte et kompromisforslag på linje med det foreliggende.

Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 5. april 2022. Formandskabet har tilkendegivet, at man sigter på enighed i maj 2022.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 et forslag til revision af forordning om europæiske langsigtede investeringsfonde ("European Long Term Investment Funds" – ELTIF).

Formålet med den eksisterende ELTIF-forordning er at samle kapital fra både professionelle og detailinvestorer til finansiering af projekter af offentlig karakter, såsom infrastrukturprojekter, og til at finansiere SMV'er og unoterede virksomheders vækst. Det kræver således, at kapitalen er bunden over lang tid. Hensigten med ELTIF'er er, at de skal udgøre en alternativ finansieringskilde til bankfinansiering.

ELTIF-forordningen trådte i kraft i 2015. Med denne blev ELTIF'er indført som en ny særlig type alternativ investeringsfond (AIF). En ELTIF adskiller sig fra en generel alternativ investeringsfond under direktivet om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet), bl.a. ved, at det er en fond med en meget lang investeringshorisont, som skal investere størstedelen af sin kapital i bestemte aktiver (såkaldte investerbare aktiver), og som under visse betingelser kan markedsføres til såvel professionelle som detailinvestorer i hele EU, *jf. bilag 1*.⁴ Der gælder enkelte skærpede krav for ELTIF'er rettet mod detailinvestorer.

En ELTIF skal minimum investere 70 pct. af sin kapital i investerbare aktiver, eksempelvis aktier o.l. udstedt af en afgrænset kategori af virksomheder, såkaldt kvalificeret porteføljevirkosomhed, dvs. noterede SMV'er eller unoterede selskaber, gældsinstrumenter såsom virksomhedsobligationer udstedt af en kvalificeret porteføljevirkosomhed, lån til en kvalificeret porteføljevirkosomhed samt realaktiver. Realaktiver omfatter individuelle fysiske aktiver med en værdi på investeringstidspunktet på mindst 10 mio. EUR, der giver en økonomisk og social fordel og genererer forudsigelige pengestrømme, såsom infrastrukturprojekter⁵.

Den resterende del af porteføljen kan ELTIF'en investere i aktier og bestemte lignende finansielle aktiver, der er likvide (UCITS-aktiver). Formålet med denne mulighed er, at forvalteren af ELTIF'en trods alt har en vis fleksibilitet ift. til at sammensætte porteføljen, styre fondens likviditet mv.

En ELTIF er per definition illikvid, idet en andelshaver i en ELTIF som udgangspunkt ikke kan trække sig ud af sin investering, før ELTIF'ens levetid udløber (typisk efter 10 år eller mere, men kan variere), hvorefter fondens aktiver likvideres, og investorernes andele indløses. Årsagen er, at ELTIF'er netop har til formål at

⁴ ELTIF, AIF og UCITS er tre forskellige fondstyper, som kan investere i forskellige aktiver mhp. at opnå et afkast til investorer. En ELTIF skal i høj grad have sit fokus på langsigtede investeringer i investerbare aktiver. En AIF har ofte i høj grad fokus på alternative investeringer. Typer af aktiver, en AIF kan investere i, er stort set ubegrænset. UCITS kan alene investere i værdipapirer i noterede virksomheder, obligationer og visse lignende likvide finansielle aktiver. De specifikke investeringer afhænger af fondenes investeringspolitikker, som fastlægges inden for rammerne af EU-reglerne.

⁵ Sådanne projekter kan bl.a. vedrøre bygningsinfrastruktur (fx skoler, hospitaler eller fængsler), transportinfrastruktur (fx veje, massetransitsystemer og lufthavne), energiinfrastruktur (fx klimatilpasningsprojekter, kraftværker og rørledninger), vandforvaltningsinfrastruktur (fx vandforsyningssystemer og kloakker), kommunikationsinfrastruktur (fx netværk) og affaldsforvaltningsinfrastruktur (fx genvindings- og indsamlingssystemer). Immaterielle rettigheder er også omfattet.

kanalisere langsigtet, tålmodig kapital til langsigtede projekter og små og mellemstore virksomheders (SMV'er) vækst.

ELTIF'er skal have en forvalter (FAIF), der har tilladelse til at forvalte AIF'er.

Markedsfører en ELTIF's forvalter fonden overfor detailinvestorer, skal den overholde en række specifikke investorbeskyttelsesregler. Der er bl.a. krav om, at forvalteren i hvert EU-land, hvori den markedsfører en ELTIF til detailinvestorer, skal etablere faciliteter for tegning, løbende betalinger, tilbagekøb af andele og indløsning samt formidling af information. Dette kan i visse EU-lande udløse et krav om, at forvalteren etablerer fysiske faciliteter i de pågældende lande. Forvalteren skal også forud for distribution til detailinvestorer fastsætte interne procedurer for vurdering af, om ELTIF'en er egnet til detailinvestorer samt sørge for at vurdere den enkelte kundes viden og erfaring med lignende investeringer samt kundens finansielle situation og investeringsbehov. Dette ligner i nogen grad de regler, der gælder i direktiv om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II) om produktstyring og –godkendelse ("Product Oversight and Governance" – POG) og vurdering af investorers egnethed.⁶

Det er også en betingelse for at kunne markedsføre en ELTIF til detailinvestorer, at kunden modtager "tilstrækkelig" investeringsrådgivning. Kravet om "tilstrækkelighed" er specifikt for ELTIF-forordningen, og det er ikke præciseret, hvad der skal til for at leve op til dette. Der er fastsat tærskler for at træde ind i en ELTIF, idet detailkunder, der har en samlet investeringsportefølje på under 500.000 EUR, maksimalt må investere 10 pct. af dette samlet set i ELTIF'er, og en investering skal være på minimum 10.000 EUR. Formålet er at beskytte mindre detailinvestorer mod at gå ind i ELTIF'er, der kræver langsigtede investeringer, som investoren måske ikke er i stand til at opretholde, men heller ikke let kan komme ud af, da ELTIF'er per definition har lang løbetid og er illikvide.

Siden ELTIF-forordningens ikrafttrædelse i 2015 er der medio marts 2022 kun givet tilladelse til 67 ELTIF'er, og disse er koncentreret i fem EU-lande: Luxembourg, Frankrig, Italien, Spanien og Irland. Heraf markedsføres 12 i Danmark.

Forslaget til ændring af ELTIF-forordningen er udarbejdet som følge af den lovpåtlige revidering, som følger af forordningens revisionsklausul.

Reglerne om ELTIF hænger tæt sammen med reglerne for forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet), idet en ELTIF er en særlig type AIF, der forvaltes af en FAIF med tilladelse. Forslaget skal derfor ses i sammenhæng med et

⁶ MiFID II-regler om produktgodkendelse stiller krav til, at ELTIF-forvalteren (producenten) fastsætter procedurer for produktgodkendelse, dvs. at hvert produkt udvikles, så det passer til en afgrænset målgruppe af kunder, der defineres på forhånd, og ligeledes tilpasses eksisterende produkter løbende. MiFID II-reglerne om produktstyring stiller krav til, at producent og den, der formidler produktet til slutkunden, sikrer, at produktet alene distribueres til den type kunde, produktet er bestemt til i overensstemmelse med den faktiske målgruppe. MiFID II-egnetestesten adskiller sig derfra. Det er en vurdering af et produkts egnethed for den individuelle kunde.

forslag fra Kommissionen til ændring af FAIF-direktivet og UCITS-direktivet. Forslagene er en del af en pakke af forslag fra Kommissionen, der skal bidrage til den fælles udvikling af EU-landenes finansielle markeder, kapitalmarkedsunionen ("Capital Markets Union"). Forslaget hænger også sammen med en række andre af EU's strategier og initiativer, herunder den europæiske grønne pagt, den europæiske energunion, genoprettelse efter COVID-19-pandemien mv.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 114(1) i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med revisionsforslaget er at understøtte udbredelsen af ELTIF'er i EU, der ifølge Kommissionen ikke har opnået den ønskede udbredelse og popularitet blandt hverken professionelle eller detailinvestorer, til gavn for den europæiske økonomi og investorer. Dette vil ifølge forslaget understøtte den fortsatte udvikling af kapitalmarkedsunionen, som også har til formål at gøre det lettere for EU-virksomheder at få adgang til mere stabile og alternative kilder til langsigtet finansiering.

3.1. Udvidelse af aktivtyper omfattet som investerbare aktiver

Kommissionen foreslår at gøre det muligt for en ELTIF at investere i flere aktiv- og virksomhedstyper end under den nuværende regulering. Det skal gøre denne fondstype mere attraktiv for aktivforvaltere og nemmere at anvende.

For det første foreslår Kommissionen at ændre definitionen af "kvalificeret porteføljevirkksomhed". Derved udvides rammerne for en ELTIF's investerbare aktiver. Med forslaget ændres fx rammerne for, hvilke virksomheder en ELTIF kan yde lån til, og hvilke virksomhedstyper en ELTIF kan investere i. Under den gældende forordning omfatter betegnelsen "kvalificeret porteføljevirkksomhed" unoterede selskaber og noterede SMV'er med en markedskapitalisering under 500 mio. EUR, *jf. bilag 2*.⁷ Med forslaget fordobles denne grænse for markedskapitalisering til 1 mia. EUR, og det præciseres, at dette alene vurderes på tidspunktet, hvor ELTIF'en foretager sin indledende investering i virksomheden. Der bliver altså mulighed for at investere i flere og større virksomheder end under den gældende forordning.

Formandskabets kompromisforslag fastholder generelt Kommissionens forslag.

For det andet foreslår Kommissionen, at en ELTIF skal kunne investere i andele eller kapitalandele i kollektive og alternative investeringsfonde (hhv. UCITS'er og AIF'er) i tilføjelse til den nuværende mulighed for at investere i andre specifikke fondstyper⁸. En ELTIF må ifølge forslaget erhverve maksimalt 30 pct. af andele eller aktier i én anden fond, hvilket foreslås hævet fra nuværende 25 pct. ELTIF'ens samlede investeringer i disse fonde må maksimalt udgøre 40 pct. af dens egen samlede kapital mod 20 pct. i dag. Dette er på betingelse af, at disse fonde selv investerer

⁷ Markedskapitalisering er den samlede værdi på børsen af en børsnoteret virksomhed.

⁸ Det gælder fx EuVECA og EuSEF. EuVECA står for europæiske venturekapitalfonde, som er underlagt en tilsvarende regulering i forordning som ELTIF'er. EuSEF står for europæiske sociale iværksætterfonde, som er underlagt en tilsvarende regulering i forordning som ELTIF'er.

i aktiver, som en ELTIF må investere i direkte, altså er kategoriseret som ”*investerbare aktiver* for ELTIF’er” eller i UCITS-aktiver, dvs. værdipapirer eller visse andre likvide finansielle aktiver.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, men med den ændring, at en ELTIF’s investeringer i andre ELTIF’er undtages maksimumgrænsen for investeringer i andre fonde på 40 pct. således, at den vil kunne investere 100 pct. af sin kapital i andre ELTIF’er.

For det tredje vil en ELTIF med forslaget kunne investere i flere realaktiver (dvs. aktiver, der har en indre værdi som følge af deres substans og egenskaber, fx fast ejendom). Et realaktiv vil ifølge forslaget skulle have en værdi på mindst 1 mio. EUR på tidspunktet for ELTIF’ens investering, mod 10 mio. EUR i dag. Dette giver altså flere investeringsmuligheder i realaktiver for ELTIF’er.

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag.

Endelig foreslår Kommissionen som nyt element, at alle ELTIF’er må investere i simple, transparente og standardiserede (STS) securitiseringer, som er reguleret i STS-forordningen, og som har eksponeringer over for boliglån, kommercielle lån med pant i fast ejendom, lån og leasing til virksomheder og selskaber samt tilgodehavender og andre eksponeringer, der har til formål at finansiere langsigtede investeringer.

Securitiseringer er finansielle produkter, hvor en långiver/kreditor, fx et pengeinstitut, refinansierer en række lån, eksponeringer eller tilgodehavende, fx boliglån, ved at omdanne dem til omsættelige værdipapirer, som købes af investorer. En investor kan med forslaget fx være en ELTIF.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag.

3.2. Mere fleksible rammer for porteføljesammensætning og diversificering

Kommissionen foreslår ændringer til reglerne om, hvordan en portefølje kan sammensættes i en ELTIF uanset hvem, der er målgruppen.

Det sker ved, at en ELTIF skal investere mindst 60 pct. af sin samlede kapital i ”investerbare aktiver” (imod nuværende 70 pct.). Det betyder modsat, at en ELTIF kan investere op til 40 pct. i UCITS-aktiver (aktier og øvrige værdipapirer og andre likvide finansielle aktiver). Formålet er at gøre det nemmere at forbedre ELTIF-forvalteres mulighed for også at inddrage mere likvide aktiver i ELTIF’ens portefølje.

Samtidigt foreslår Kommissionen at løse såkaldte diversificeringsregler, der skal sikre, at en ELTIF rettet mod detailinvestorer spreder sine investeringer tilstrækkeligt ud over forskellige aktiver og dermed spreder risikoen, men også bidrager til at fastholde fokus på de direkte langsigtede investeringer som kerneelement i aktiviteten. ELTIF’er kun rettet mod professionelle investorer undtages helt disse diversificeringsregler og kan derved mere fleksibelt sammensætte deres porteføljer også uden for kerneinvesteringsområderne for ELTIF.

Derudover foreslår Kommissionen at hæve maksimumgrænsen for, hvor meget indlån af kontanter må udgøre af en ELTIF's samlede kapital⁹ fra nuværende max. 30 pct. til max. 50 pct. for ELTIF'er rettet mod detailinvestorer og max. 100 pct. for ELTIF'er kun rettet mod professionelle investorer. Dvs. en ELTIF må med forslaget have en større kontantbeholdning end i dag. ELTIF'er må dog kun tage imod indlån af kontanter kortvarigt med hensigt på at investere dem i andre aktiver, hvorfor denne del af forslaget vil have en mere begrænset effekt.

Formandsskabets kompromisforslag fastholder Kommissionens forslag.

3.3. Ændrede krav til ELTIF'er kun markedsført til professionelle investorer

For at gøre ELTIF mere attraktive for forvaltere, der vil markedsføre fonde til professionelle, foreslår Kommissionen en række undtagelser. Det gælder bl.a. reglerne om porteføljesammensætning og diversificering, koncentrationsgrænser (for investering i andre fonde) og om grænser for ELTIF'ers udlån og kontantbeholdning. Dermed vil ELTIF'er, som kun er til professionelle investorer, i højere grad ligne AIF'er under FAIF-lovgivningen.

Formandsskabets kompromisforslag fastholder generelt Kommissionens forslag.

3.4. Reducere begrænsninger for detailinvestorers adgang til at investere i ELTIF'er

For at give detailinvestorer lettere adgang til at investere i ELTIF'er foreslår Kommissionen at fjerne et krav om et minimumsinvesteringsbeløb på 10.000 EUR og et krav om at investorer med en investeringsportefølje under 500.000 EUR maksimalt må investere samlet 10 pct. i ELTIF'er.

Dertil foreslås at fjerne krav om investeringsrådgivning som betingelse for markedsføring af ELTIF'er til detailkunder. For at sikre fortsat investorbeskyttelse foreslår Kommissionen at erstatte eksisterende regler om investorvurdering med indførelse af alle de krav til egnethedstests, der gælder i MiFID II, som en betingelse for, at en ELTIF kan udbydes til detailinvestorer, dvs. udvidede vurderinger af investorerne. Det foreslås dog undtaget, når en ELTIF markedsføres til ledere, porteføljeforvaltere, direktører, agenter eller ansatte af ELTIF-forvalteren eller en filial af forvalteren, som samtidig har tilstrækkelig viden om ELTIF'en.

I øvrigt fjernes med forslaget krav til forvaltere om at være fysisk tilstede med kontorer mv. i hvert EU-land, hvor de agter at markedsføre sig til detailinvestorer.

Kommissionen foreslår at fjerne muligheden for, at investorer kan kræve opløsning af ELTIF'en, hvis de ikke et år efter at have anmodet om indløsning i henhold til fondens politikker endnu er blevet indløst.

Formandsskabets kompromisforslag fastholder Kommissionens forslag om at fjerne krav om minimumsinvestering og maksimal eksponering. Kompromisforslaget indfører derudover yderligere MiFID II-regler, så en forvalter af en ELTIF til detailinvestorer skal overholde MiFID II-produktstyrings- og godkendelsesregler, og det

⁹ Situationen opstår, når en ELTIF tager imod investorer og får deres indskud indbetalt men ikke investerer dem med det samme. En ELTIF må ikke være en pengetank, så pengene skal investeres på et tidspunkt, og en væsentlig del skal være investeret fra starten. Men der kan være en andel, som ELTIF'en venter med at investere over en kortere periode.

præciseres, at der skal gennemføres egnedestest af kunden iht. MiFID II-reglerne uanset, om ELTIF'en formidles gennem forvalteren selv eller via en distributør, fx en bank. Kompromisforslaget fastholder herudover Kommissionens forslag om krav til opløsning.

3.5. Indførelse af et valgfrit ordre-matching-system (likviditetsvindue)

Kommissionen foreslår at give bedre muligheder for investorer for at forlade/gå ind i fonden i løbet af dens levetid ved at indføre en valgfri periodisk "likviditetsvindue-mekanisme" ("liquidity window mechanism"). ELTIF-forvaltere vil da have muligheden for under en række betingelser at oprette og drive et periodisk ordre-matching-system, hvor ordrer fra investorer, der gerne vil ud af investeringen, matches med købere, der gerne vil ind (tegningsordre/-anmodninger).

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, men tilføjer et krav om, at hvis et ordre-matching-system implementeres i fondens politikker, skal forvalteren eller distributøren give investorer en advarsel på skrift om, at det ikke garanterer, at investorer faktisk kan komme ud af investeringen. Det er for at modvirke, at investorer med et ordre-matching-system misforstår ELTIF'en som værende likvid og dermed altid mulig for investor at trække sig ud af.

3.6. Indførelse af muligheden for master-feeder-struktur for ELTIF'er

Endelig foreslår Kommissionen særlige strukturer for ELTIF'er, hvor der bliver mulighed for, at ELTIF'er (såkaldt feeder-ELTIF) kan investere alle eller næsten alle sine aktiver i en anden ELTIF (såkaldt master-ELTIF).

Derved kan én eller flere feeder-ELTIF'er lægge deres aktiver sammen i/med én master-ELTIF. Da kan alle aktiverne forvaltes samlet, mens de forskellige feeder-institutter kan forblive placeret på forskellige markeder. Ifølge Kommissionen kan konstruktionen give stordriftsfordele.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, idet der foretages en række målrettede justeringer, der skal sikre, at lovgivningsrammen fungerer.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Europa-Parlamentet har i 2020 vedtaget en rapport om den videre udvikling af kapitalmarkedsunionen, hvori de har opfordret til at se nærmere på og udtrykt støtte til områder og tiltag, der er omfattet i Kommissionens forslag.¹⁰

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen foreslår ændringer til eksisterende bestemmelser i EU-regulering, der regulerer aktiviteter og risici forbundet med ELTIF'er. Kommissionen anfører, at ensartede krav vedr. investeringer og håndtering af ELTIF'er, der sikrer den nød-

¹⁰ Link til Europa-Parlamentets rapport om videre udvikling af kapitalmarkedsunionen af 16. september 2020: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0155_EN.pdf

vendige tillid til ELTIF'er og deres forvaltere samt sikrer ensartede konkurrencebetingelser såvel som investorbekyttelse, ikke kan opnås af EU-landene enkeltvis, men skal finde sted på EU-niveau.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering om, at øgede brug af ELTIF navnet og produktet vil kræve en ændring i reglerne for at gøre dem mere attraktive i EU og kan ikke opnås ved nationale ændringer. Regeringen finder på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

For at opfylde forordningens betingelser for at kunne opnå betegnelsen ”europæisk langsigtet investeringsfond” eller ”ELTIF” skal fonden være klassificeret som en AIF. AIF'er er underlagt indirekte tilsyn i Danmark via deres forvaltere (FAIF'er). FAIF'er er underlagt lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv., som bl.a. implementerer FAIF-direktivet.

ELTIF-forordningen er direkte gældende i Danmark. Forslaget er en forordning, som også er direkte gældende i Danmark, og forslaget vil ikke føre til tilpasning af national dansk lovgivning.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen anfører, at forslaget vurderes at kunne have begrænsede positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det ventes i nogen grad at kunne bidrage til vækst, beskæftigelse og grøn omstilling i EU-landene.

Adgang til en større investerbar aktivmasse med færre krav om spredning af investeringer vil dog samtidig kunne tilføre nye risici i ELTIF'en.

Disse samfundsøkonomiske konsekvenser forudsætter dog, at ELTIF som fondstype opnår en større popularitet blandt investorer og forvaltere af fonde, end den har i dag. Det er usikkert, hvilken effekt ændringerne reelt vil have for ELTIF'ers popularitet blandt professionelle investorer. For detailinvestorer ventes effekten begrænset. Lettere adgang for detailinvestorer til investering i ELTIF'er kan øge udbredelsen af disse fonde.

En eventuel svækkelse af investorbekyttelsen ved investeringer i ELTIF'er vil kunne reducere tillid til disse fonde og dermed udbredelsen af dem. De foreslåede ændringer af eksisterende begrænsninger mhp. at fremme detailinvestorerne deltagelse i ELTIF'er, porteføljesammensætning mv. foreslås modsvaret af indførelse af krav til investovurderinger, som er kendt fra MiFID-området. Det vil kunne bidrage til en fortsat god investorbekyttelse og bedre forståelse af produktet hos detailinvestorer, men forslaget medfører ikke et beskyttelsesniveau på fuld højde med det, som er kendt fra MiFID-området.

Et højere beskyttelsesniveau opnås i kompromisforslaget ved at udvide anvendelsen af MiFID II-regler ift. Kommissionens forslag, herunder produktstyring og – godkendelse samt egnethedstest.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Ændringerne i reglerne ventes at kunne reducere forvalteres omkostninger ifm. driften, især for ELTIF målrettet professionelle investorer, hvor den mere fleksible lovgivningsramme kan reducere omkostninger ved at tilpasse fonden til den professionelle investors behov. Ændringerne for ELTIF'er rettet mod detailinvestorerne modsvarer i et vist omfang af tiltag, der skal styrke investorbekyttelsen.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger 15. december 2021. Der er ikke indkommet bemærkninger til forslaget i høringen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte kompromisforslaget.

En række EU-lande har udtrykt generel støtte til formålet med forslaget. Ift. åbningen af ELTIF'er mod detailinvestorer og nogle lande har betonet vigtigheden af et højt niveau af investorbekyttelse. Landene imødekommes ved, at der indføres et højere beskyttelsesniveau ved at udvide anvendelsen af MiFID II-regler ift. Kommissionens forslag, herunder krav om produktstyring og egnethedstest.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til revision af forordningen for europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF) for at sikre, at rammen er anvendelig og relevant for investorer samtidig med, at der er tillid til produktet og en tilstrækkelig grad af investorbekyttelse.

Regeringen støtter forslaget om justeringer i fondsstrukturen og investeringsgrundlag for at gøre ordningen mere attraktiv for særligt professionelle investorer og give forvaltere mere fleksibilitet i indretning af fondene.

Regeringen mener, at ELTIF bør være fokuseret på at sikre flere langsigtede investeringer, herunder mhp. at understøtte den digitale og bæredygtige omstilling af økonomien. Derfor er regeringen bl.a. skeptisk over for Kommissionens forslag om at gøre reglerne for porteføljesammensætning mere fleksible for at udbrede brugen af ELTIF. Regeringen arbejder for, at det undgås, at tiltag til at udbrede brugen af ELTIF i praksis medfører et parallelt regime til almindelige alternative investeringsfonde (AIF) med næsten ensartede regler og anvendelse.

Regeringen finder det vigtigt, at investeringer i finansielle produkter ledsages af en høj grad af investorbeskyttelse. Regeringen støtter som udgangspunkt ikke, at forslaget søger at udbrede komplekse produkter som ELTIF til flere detailinvestorer, samt at nogle af de eksisterende krav til beskyttelse af detailinvestorer fjernes. Regeringen finder det vigtigt, at en yderligere udvidelse af ELTIF til detailinvestorer følges af andre investorbeskyttelsestiltag. Regeringen støtter derfor, at forslaget underlægger ELTIF nogle af kravene om investorbeskyttelse i MiFID II-reglerne. Regeringen arbejder for, at kravene i ELTIF udvides ift. Kommissionens forslag til også at omfatte krav om produktstyring og –godkendelse og krav om passende rådgivning baseret på egnethedstest, på linje med eksisterende krav på andre områder.

Regeringen kan generelt støtte formandskabets kompromisforslag, som generelt imødekommer regeringens prioriteter. Regeringen finder, at kompromisforslaget rammer en fornuftig balance, hvor der på den ene side sker en udvidelse af aktiver en ELTIF kan investere i, idet den langsigtede natur af investeringer via ELTIF'er understreges. På den anden side imødegås dette af en på nogle områder styrket investorbeskyttelse ved indførelse af MiFID II-regler, herunder om egnethedstest og produktstyring og –godkendelse, samt regler om likviditetsforhold i fonde.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 2. december 2021 under punktet "Kommissionens pakke om kapitalmarkedsunionen – præsentation af forslag".

Grund- og nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg 24. februar 2022.

Bilag 1 – Investeringselskaber

Tabel 1
Investeringselskaber

Fondstype	Beskrivelse	Aktiver som fonden investerer i
Europæiske langsigtede investeringsfond (ELTIF)	<p>En ELTIF er en fond med meget lang investeringshorisont (typisk mere end 10 år), som skal investere størstedelen af sin kapital i såkaldte investerbare aktiver</p> <p>ELTIF er en særlig type alternativ investeringsfond (AIF)</p> <p>Målgruppe: Professionelle investorer og detailinvestorer (under opfyldelse af visse krav) i hele EU</p> <p>Forvalter: Kan kun forvaltes af en FAIF med tilladelse (og dermed underlagt en række krav til forvaltningen og være under tilsyn fra den kompetente myndighed)</p>	<p>Allokering af aktiver afhænger generelt af fondens investeringspolitik, som kan variere på tværs af ELTIF'er</p> <p>Investerbare aktiver, bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktier i, lån til og gældsinstrumenter udstedt af noterede SMV'er og unoterede selskaber - Realaktiver, f.eks. skibe, tog, boligbyggeri, hospitaler og maskiner - Aktier/andele i visse andre fonde (f.eks. andre ELTIF'er) - ÷ bl.a. finansielle virksomheder, større børsnoterede virksomheder, råvarer - ÷ spekulation <p>Derudover en mindre/begrænset del i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noterede aktier (og visse andre lignende likvide finansielle aktiver) <p>Fokus er i høj grad på langsigtede investeringer i investerbare aktiver</p>
Alternative investeringsfond (AIF)	<p>En AIF er en kollektiv investeringsvirksomhed</p> <p>En AIF rejser kapital fra en række investorer med henblik på at investere den i overensstemmelse med en defineret investeringspolitik</p> <p>Lovrammerne for AIF'ers investeringsstrategi er meget fleksible</p> <p>Målgruppe: Professionelle investorer (i Danmark er det muligt at formidle til semiprofessionelle og, under visse betingelser, detailinvestorer)</p> <p>Forvalter: En forvalter af en AIF kan enten have tilladelse (og dermed underlagt en række krav til forvaltningen og være under tilsyn fra den kompetente myndighed) eller blot være registreret (meget begrænsede krav og ikke under tilsyn). Det afhænger bl.a. af værdien af aktiverne under forvaltning</p>	<p>Allokering af aktiver afhænger generelt af fondens investeringspolitik, som kan variere på tværs af AIF'er</p> <p>Mulige aktiver er stort set ubegrænset, bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktier og obligationer - Smykker, vin, vindmøller, skov, ejendomme - Short selling, derivater - Udlån og videresalg af fordringer - Valuta - Guld, olie, diamanter - Likvide og illikvide aktiver - Alle typer virksomheder, store og små, finansielle og ikke-finansielle, noterede og ikke-noterede - Langsigtede og korttagede investeringer
Kollektive investeringsinstitutter (UCITS)	<p>En UCITS er en fond, fx en investeringsforening og børshandlede fonde (ETF'er), der investerer i værdipapirer eller visse andre likvide finansielle aktiver med kapital, som den indhenter ved at henvende sig til offentligheden</p> <p>En UCITS bygger på princippet om risikospredning, dvs. at den investerer i en bred portefølje af værdipapirer mv.</p> <p>Målgruppe: Professionelle og detailinvestorer</p> <p>Administration: Investeringsforvaltningsselskab for UCITS</p>	<p>Allokering af aktiver afhænger generelt af fondens investeringspolitik, som kan variere på tværs af UCITS</p> <p>Mulige aktiver er bl.a. værdipapirer eller visse andre likvide finansielle aktiver, herunder aktier i noterede virksomheder</p> <p>Fokus for investeringer er i relativt høj grad på noterede virksomheder</p>

Tabel 1
Investeringselskaber

UCITS er generelt underlagt regler, der sikrer et særligt højt niveau af investorbeskyttelse. Dette er fordi, UCITS generelt er henvendt til detailinvestorer

Kilde: Egen tilvirkning.

Bilag 2 – ELTIF – rammer for investeringer

Tabel 2

ELTIF – rammer for investeringer

Regler	Regler i dag	Kommissionens forslag	Formandskabets kompromisforslag (medio marts 2022)
Investerbare aktiver (infrastruktur mv.)	SMV'er og unoterede selskaber med markeds kapitalisering under 0,5 mia. EUR	SMV'er og unoterede selskaber med markeds kapitalisering under 1 mia. EUR	SMV'er og unoterede selskaber med markeds kapitalisering under 1 mia. EUR
Samlede investeringer i investerbare aktiver (pct. af kapital)	Mindst 70 pct.	Mindst 60 pct.	Mindst 60 pct.
Samlede investeringer i andre fonde (ELTIF, UCITS, AIF'er mv.) (pct. af kapital)	Højest 20 pct.	Højest 40 pct.	Højest 40 pct., dog kan investeringer i andre ELTIF'er udgøre op til 100 pct.
Andele i en kollektiv og alternativ investeringsfond (hhv. UCITS'er og AIF'er) en ELTIF må holde (pct. af andele)	Højest 25 pct.	Højest 30 pct.	Højest 30 pct.
Investeringer i realaktiver, fx fast ejendom	Reale aktiver skal have værdi på mindst 10 mio. EUR	Reale aktiver skal have værdi på mindst 1 mio. EUR	Reale aktiver skal have værdi på mindst 1 mio. EUR
Kontanter som andel af en ELTIF's samlede kapital	Højest 30 pct.	Højest 50 pct. (hvis rettet mod detailinvestorer) Højest 100 pct. (hvis rettet mod professionelle investorer)	Højest 50 pct. (hvis rettet mod detailinvestorer) Højest 100 pct. (hvis rettet mod professionelle investorer)
Detailinvestorer i ELTIF'er	Minimumsinvestering på 10.000 EUR Investorer med portefølje under 500.000 EUR må højst investere 10 pct. heraf i ELTIF'er	Begge krav fjernes	Begge krav fjernes
Investorbeskyttelse for detailinvestorer	Krav om investorvurdering og investeringsrådgivning som betingelse for markedsføring til detailinvestorer	Fjernelse af gældende krav om investorvurdering og investeringsrådgivning som betingelse for markedsføring af ELTIF'er til detailkunder I stedet indføres krav til egnethedstest, der gælder i MiFID II. Der gælder undtagelse herfra, når en ELTIF markedsføres til ledere, porteføljeforvaltere, direktører, agenter mv.	Kompromiset fastholder generelt Kommissionens forslag, idet der indføres visse MiFID II-regler om produktgodkendelses- og produktstyringsprocesser. K, og det præciseres, at der skal gennemføres egnethedstest af kunden iht. MiFID II-reglerne uanset, om ELTIF'en formidles gennem forvalteren selv eller via en distributør, fx en bank. Kompromisforslaget fastholder herudover Kommissionens forslag om krav til opløsning.

Anm.: Tabellen afspejler formandskabets kompromisforslag fremlagt medio marts 2022. Det bemærkes, at kompromisforslaget er foreløbigt og kan ændre sig frem mod enighed i Rådet.

Kilde: Kommissionens forslag og formandskabets kompromisforslag og egen tilvirkning.

Dagsordenspunkt 3: Forslag til ændring af direktiver vedr. forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS)

KOM (2021) 721

1. Resume

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 forslag til ændring af direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet) og til ændring af direktiv om investeringsinstitutter (UCITS-direktivet). Forslaget er fremsat som led i kapitalmarkedsunionen i EU med et samlet formål om at forbedre rammevilkårene for investeringer i EU via kapitalmarkederne.

Formålet med forslaget er at strømline reglerne på investeringsfondsområdet, bl.a. ved at sikre ens regler for ens aktiviteter, indføre fælles regler for lånudstedende fonde samt give bedre mulighed for likviditetsstyring i perioder med pressede markeder. Derudover foreslår Kommissionen at skærpe regler for alternative investeringsfonde og investeringsinstitutters delegering af opgaver til enbeder i lande uden for EU og overvåge udviklingen for bl.a. at hindre oprettelse af såkaldte skalselskaber (postkasseselskaber) i EU. Endelig foreslår Kommissionen at øge samarbejdet mellem aktører og myndigheder på flere områder samt standardisere rapporteringsprocesser for bl.a. at højne datakvalitet og undgå dobbeltreportering.

Regeringen støtter generelt forslaget og har særligt fokus på, at forslaget sikrer et fortsat højt niveau for investorbekyttelse.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om at tilpasse reglerne til nye forretningsmodeller som lånudstedende fonde og bevare et højt investorbekyttelsesniveau. Regeringen støtter forvalteres mulighed for at indrette deres virksomhed mest hensigtsmæssig. I den forbindelse vil regeringen arbejde for, at velfungerende forretningsmodeller som delegering af opgaver kan fortsætte, og at øgede tilladelses-, rapporterings- eller monitoreringskrav ikke medfører uforholdsmæssige store administrative omkostninger for sektoren eller tilsynsmyndighederne. Regeringen støtter forslag om at sikre hensigtsmæssig likviditetsstyring også i tider med finansiell ustabilitet.

Regeringen er åben over for Kommissionens forslag om at give national mulighed for at tillade grænseoverskridende depositarydelser i særlige situationer, der dog skal ske på baggrund af konkrete vurderinger, herunder navnlig ift. mulighed for sikring af aktivernes tilstedeværelse og værdi. En depositar er fx et kreditinstitut, der leverer ydelser over for en fond, hvor ydelserne bidrager til at sikre, at fondens aktiver reelt er til stede.

Det er vigtigt for regeringen, at overvejelser om rapporteringssystemer baseres på grundig konsekvensanalyse, og at merværdien overstiger byrderne herved.

Tekniske drøftelser i Rådet pågår aktuelt. Formandskabet har endnu ikke fremlagt et kompromisforslag. Når der er opnået enighed i Rådet, vil sagen skulle forhandles med Europa-Parlamentet. Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 5. april 2022.

Regeringen vil tage stilling til et kompromisforslag, når det måtte blive fremlagt. Regeringen ventes at kunne tilslutte sig kompromisforslaget, idet der arbejdes for, at forslaget imødekommer danske prioriteter bedst muligt.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 et forslag til målrettede justeringer af de eksisterende direktiver om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet) og om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (UCITS-direktivet). Det gældende UCITS-direktiv trådte i kraft i 2009, og FAIF-direktivet trådte i kraft i 2011.

En UCITS ("Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities"), fx en investeringsforening eller en værdipapirfond, er et institut for kollektiv investering etableret i EU, der investerer i værdipapirer eller visse andre likvide finansielle aktiver med kapital, som den indhenter ved at henvende sig til offentligheden.

En AIF ("Alternative Investment Funds") er en kollektiv investeringsvirksomhed eller en afdeling deraf, der ikke er en godkendt UCITS, og som rejser kapital fra en række investorer med henblik på at investere den i overensstemmelse med en defineret investeringspolitik til fordel for disse investorer.

UCITS-direktivet indeholder regler for UCITS fsva. deres godkendelse, tilsyn, struktur, aktiviteter samt oplysninger, de skal offentliggøre. Særligt skal reglerne for UCITS sikre et højt niveau af investorbeskyttelse, idet en godkendt UCITS kan markedsføres både til professionelle og detailinvestorer i hele EU uden yderligere tilladelse. En UCITS bygger på princippet om risikospredning, dvs. at den investerer i en bred portefølje af værdipapirer mv., fx aktier i en række forskellige selskaber.

FAIF-direktivet indeholder regler, der har til formål at harmonisere reguleringen af forvaltere af alternative investeringsfonde og tilsynet hermed på tværs af EU, samtidig med at der sikres et højt niveau af investorbeskyttelse.

En UCITS er altid en åben fond, hvorved denne fondstype er mere likvid (end lukkede fonde), og dermed kan UCITS-investorer lettere træde ind og ud af investeringer i disse fonde. En AIF kan både investere i likvide og illikvide aktiver, og den kan både være en åben eller en lukket fond. Et likvidt aktiv er generelt et aktiv, som relativt let kan købes og sælges i større mængder og uden en stor påvirkning af prisen (i modsætning til et illikvidt aktiv). En fond eller et investeringsinstitut er *åben*, når investorerne i fonden har mulighed for løbende at indløse deres investering hos fonden. En lukket fond indebærer, at investorer som udgangspunkt ikke løbende kan indløse deres investering hos fonden.¹¹

FAIF-direktivet fastsætter regler for meddelelse af tilladelse til at være forvalter af en AIF samt gennemsigtighedskrav, løbende driftsvilkår og tilsyn med forvaltere af

¹¹ Investorer i åbne fonde skal således have mulighed for at få indløst deres investering til den nuværende værdi. I en *lukket* fond foreligger denne mulighed som udgangspunkt ikke.

AIF'er i EU. Desuden indeholder direktivet et markedsføringspas, der harmoniserer reglerne for og giver mulighed for grænseoverskridende markedsføring af AIF'er til professionelle investorer, fx pensionselskaber. Markedsføring af AIF'er til detailinvestorer reguleres nationalt.

Danmark har ikke specifikke regler for såkaldte lånudstedende fonde ("loan-originating funds" eller LOFs), men forvaltere af disse fonde skal under de nuværende generelle regler i dansk ret træffe foranstaltninger, der sikrer forsvarlig forvaltning af den type fond, de forvalter. En lånudstedende fond er en AIF, som yder lån eller handler med tidligere udstedte lån på sekundære markeder.

Begge direktiver indeholder bl.a. regler om risiko- og likviditetsstyring, delegering af services til andre enheder – fra forvaltere af AIF'er og fra administrationsselskaber for UCITS– og udpegning af depositarer, mm.

En depositar er en tredjepart, fx et kreditinstitut, der skal udpeges for hver enkelt fond (både for AIF og UCITS) og har en række forpligtelser over for fonden. Depositaren skal sikre, at pengebevægelser i fonden overvåges, at investorkapital og kontanter tilhørende fonden eller dens forvalter bogføres korrekt, at fonden reelt ejer de pågældende aktiver, samt at værdien af disse beregnes i overensstemmelse med gældende ret. Depositaren er således med til at sikre, at aktiverne reelt er til stede i fonden. Den eneste opgave, som en depositar kan delegeres til tredjepart, er opbevaring af aktiver, som den kan delegeres til en deponatør. I dag er der krav om, at depositaren befinder sig i samme EU-land, som fonden befinder sig i.

Forslagene er fremsat som en del af Kommissionens pakke af forslag, der skal bidrage til den fælles udvikling af EU-landenes finansielle markeder, kapitalmarkedsunionen ("Capital Markets Union").

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 53, stk. 1 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

I forbindelse med den lovpligtige revision har Kommissionen fundet, at FAIF-direktivet overordnet er effektivt og velfungerende ift. at sikre et højt niveau af investorbeskyttelse. Kommissionen har dog samtidig fundet, at der bør laves forbedringer med det formål bedre at kunne håndtere nye potentielle risici for den finansielle stabilitet, beskytte investorinteresser og øge de finansielle markeders effektivitet.

Samtidigt har Kommissionen fundet det hensigtsmæssigt at strømline en række bestemmelser i UCITS-direktivet med både eksisterende bestemmelser og de foreslåede justeringer af FAIF-direktivet.

Forslaget omfatter følgende elementer:

- Indførelse af specifikke regler for AIF'er, der yder lån
- Grænseoverskridende udbud af depositarydelser for AIF'er
- Samme ydelser, samme krav for FAIF'ers accessoriske ydelser (dvs. services i tillæg til selve forvaltningen af AIF'er)
- Bedre likviditetsstyringsværktøjer for åbne fonde
- Skærpet regulering af delegationsaftaler og indsats mod skalselskaber
- Værdipapircentraler bringes ind i kæden for opbevaringsydelser
- Bedre dataindsamling, rapportering, vidensdeling og samarbejde

3.1. Indførelse af specifikke regler for fonde, der yder lån

Kommissionen foreslår at fremme et voksende marked for lånudstedende fonde, ligesom Kommissionen mener, at de vil kunne fungere som en alternativ finansieringskilde. Dette gælder særligt i stressede situationer, hvor udlån fra traditionelle kilder, såsom banker, kan være begrænsede.¹²

Konkret foreslår Kommissionen at harmonisere hidtil forskelligartede nationale regler og indføre specifikke regler i FAIF-direktivet for lånudstedende fonde for bl.a. udarbejdelse af politikker, procedurer og processer for udstedelse af lån, vurdering af kreditrisiko samt administration og overvågning af porteføljen af udlån.

Det omhandler bl.a., at en AIF ikke vil kunne yde lån til én låntager, der overstiger 20 pct. af AIF'ens kapital, når låntageren er enten en finansiel virksomhed, en AIF eller en UCITS. Dette er for at sikre risikospredning. Andre typer låntagere er ikke underlagt samme begrænsning.

For at undgå en potentiel interessekonflikt vil det desuden ikke være tilladt, at AIF'en yder lån til sin forvalter eller dennes ansatte, sin depositar eller til tredjeparter, som den har indgået delegationsaftale med.

Dertil foreslås, at en AIF, der yder lån for at frasælge et udlån umiddelbart efter på et sekundært marked, skal beholde 5 pct. af fordringens værdi. Formålet er at beskytte imod uhensigtsmæssig risikostyring.¹³

Endelig foreslår Kommissionen at indføre et krav om, at en AIF, der yder lån, skal være af lukket fondstype (hvor investorer ikke løbende kan indløse deres investeringer), hvis dens udstedte lån overstiger 60 pct. af dens samlede aktiver. Baggrunden for dette er, at hvis en åben AIF har udstedt lån for størstedelen af sin kapital, og en stor del af fondens andelsejere trækker sig ud forud for lånetidens ophør, kan

¹² Ændringsforslaget er ikke relevant for UCITS, der kun må investere i værdipapirer og visse andre likvide finansielle instrumenter.

¹³ Formålet er fx at undgå, at en AIF udsteder et lån til en virksomhed med lav kreditvurdering med henblik på umiddelbart efter at sælge lånefordringen videre (fx til et pengeinstitut eller en anden AIF) for at skabe en gevinst – dette velvidende, at køberen af fordringen har gjort en dårlig handel, alt imens AIF'en selv har begrænset risiko ved låneudstedelsen, idet den fraskriver sig kreditrisikoen samtidigt med det hurtige frasalg.

der opstå en situation, hvor AIF'en har lånt penge ud, som den reelt ikke har, hvilket kan udgøre en finansiel risiko.

Lånudstedende fonde findes for nuværende kun i meget begrænset omfang i Danmark.

3.2. Grænseoverskridende udbud af depositarydelser for AIF'er

Kommissionen foreslår, at nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet) skal kunne tillade, at AIF'er etableret i EU eller forvaltere af AIF'er etableret i EU kan anvende depositarydelser fra en depositar, der er et kreditinstitut etableret i et andet EU-land, dvs. benytte grænseoverskridende depositarydelser. Den foreslåede ordning genindfører en midlertidig overgangsordning, der var gældende indtil 2017.

Forslaget har til formål at fremme udbud og konkurrence for depositarydelser i EU, især i mindre EU-lande, hvor det nuværende krav om tilstedeværelse af depositarer i samme land som AIF'en kan begrænse konkurrencen. Det medfører ifølge Kommissionen øgede omkostninger for forvaltere af fonde, ligesom det påvirker strukturering af fonde og i sidste ende kan påvirke investorerne afkast negativt.

Kommissionen foreslår et krav om, at depositarer skal samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder *både* i dens eget hjemland *og* i hjemlandet for den AIF, som den yder depositarservices for. Dette er for at sikre, at grænseoverskridende udbud af depositarydelser ikke medfører et forringet tilsyn med depositarer.

Kommissionen foreslår endvidere at reevaluere muligheden for på sigt at indføre et europæisk depositarpass vedr. markedsføring af AIF'er i EU, dvs. en ret til at markedsføre AIF'er på tværs af EU. Det vil i givet fald forudsætte et nyt forslag fra Kommissionen, som skal besluttes af Rådet og Europa-Parlamentet.

Kommissionen foreslår ingen ændring på dette område for UCITS, hvor man fastholder kravet om, at fonden skal anvende en depositar fra det samme medlemsland. Lovgivningsrammerne for UCITS skal generelt sikre et højere niveau af investorbeskyttelse end for FAIF'er, idet UCITS kan markedsføres til detailinvestorer umiddelbart. En mulighed for grænseoverskridende depositarydelser for UCITS vil ikke være i overensstemmelse hermed.

3.3. Samme ydelser, samme krav for FAIF'ers accessoriske ydelser

FAIF'er er investeringsselskaber og skal (som UCITS) have tilladelse til sin virksomhed iht. de respektive direktiver om FAIF'er hhv. UCITS. De er ikke automatisk underlagt direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II).

Kommissionen foreslår en justering i lovrammen for forvaltere af alternative fonde (FAIF), der nu skal efterleve de seneste MiFID-regler (MiFID II-reglerne), fx porteføljevaltning og investeringsrådgivning.¹⁴ Justeringen har til formål at sikre, at udbydere, der yder de samme tjenesteydelser, skal være underlagt de samme krav, uanset om de opererer under MiFID II eller FAIF-direktivet.

I den forbindelse udvides de services, der kan kategoriseres som accessoriske services, som en forvalter af en FAIF må udføre, dvs. services i tillæg til kerneopgaven med forvaltning af alternative investeringsfonde. Accessoriske services kan fx være investeringsrådgivning, personlig porteføljepleje og ordre formidling.

Samme justeringer vedr. efterlevelse af MiFID-reglerne og accessoriske services er ikke indført i UCITS-direktivet.

3.4. Bedre likviditetsstyringsværktøjer for åbne fonde

Kommissionen foreslår at harmonisere tilgangen og samarbejdet i EU for at håndtere likviditetsforhold i UCITS og åbne AIF'er (hvor investorer løbende kan indløse deres investering) i stressede markeder, der i dag divergerer på tværs af nationale regelsæt. Håndteringen af likviditetsforhold vedrører de redskaber, som en forvalter eller administrator af en fond kan benytte sig af til at styre pengebevægelser i fonden. Dette skal være i tilføjelse til generelle krav til god likviditetsstyring.

Formålet med forslaget er at skabe en fælles EU-ramme for håndtering af likviditetspres og derved styrke investorbeskyttelsen og adressere systemisk risiko. Forslaget følger op på en anbefaling fra Det Europæiske Systemiske Risikoråd (ESRB).

Ifølge forslaget skal en forvalter af en AIF og et administrationsselskab for en UCITS i fondens politikker og procedurer indføre mindst ét likviditetsstyringsværktøj ("Liquidity Management Tool" – LMT) fra en begrænset liste. Forvalteren/administrationsselskabet kan aktivere og deaktivere den eller de valgte LMT'er. I helt særlige tilfælde, der kræver det, kan denne suspendere al indløsning eller tilbagekøb af andele (investeringen) midlertidigt. EU-landene vil nationalt kunne tilføje yderligere LMT'er til den EU-harmoniserede liste.¹⁵

Forslaget udvider muligheden for, at nationale tilsynsmyndigheder kan kræve suspendering af tilbagekøb og indløsning af andele i en fond. Med udvidelsen kan nationale tilsynsmyndigheder under visse betingelser kræve aktivering af den eller

¹⁴ Henvielse i FAIF-reglerne til MiFID-reglerne (nu foreslået ændret til gældende MiFID II-regler) sikrer, at FAIF'er er underlagt MiFID-reglerne, når den selv distribuerer en fond, den forvalter, og fx giver investeringsrådgivning til kunden. Hvis fonden i stedet bliver formidlet gennem en bank, som dermed agerer som distributør iht. MiFID II-reglerne, skal banken overholde MiFID-reglerne.

¹⁵ Forslaget er ikke relevant for lukkede AIF'er. Lukkede AIF'ers kapitalandele kan ikke indløses på kapitalandehaverens anmodning for likvidations- eller afviklingstidspunktet for AIF'en. Dermed eksisterer der ikke samme risiko for likviditetspres i form af et øget antal tilbagekøbs-, indløsnings- eller tegningsanmodninger under perioder med stressede markeder, som der kan for åbne AIF'er og UCITS, der per definition er åbne.

de LMT'er, som forvalteren (AIF)/administrationsselskabet (UCITS) har valgt at implementere i fondens politikker.

Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) vil ifølge forslaget under særlige betingelser også kunne anmode en national tilsynsmyndighed om at kræve aktivering af et LMT over for en forvalter/administrationsselskab.

Kommissionen foreslår, at ESMA bemyndiges til at udarbejde udkast til tekniske standarder om, hvornår og hvordan de bestemte LMT'er anvendes.

3.5. Skærpet regulering af delegationsaftaler og indsats mod skalselskaber

Kommissionen foreslår øget fokus på delegationsaftaler, særligt strengere oplysningskrav ifm. forvalteres (AIF) og administrationsselskabers (UCITS) delegering af deres opgaver til enheder udenfor EU, dvs. til enheder etableret i tredjelande. Delegering består i, at en opgave, som en forvalter eller et administrationsselskab skulle have lavet, udføres af en tredjepart. Opgaver, der kan delegeres, er fx porteføljevaltning, investeringsrådgivning, risikostyring, markedsføring, facilitetsvaltning, administration af fast ejendom og rapportering.

Der foreslås krav til, at en enhed, der søger om tilladelse som forvalter af en AIF eller et administrationsselskab for en UCITS, skal give en detaljeret beskrivelse af de ressourcer, den vil skulle bruge til at kontrollere enheder, den delegerer opgaver til. Tilsvarende foreslås ikke for delegering inden for EU.

Forslaget lægger også op til, at nationale tilsynsmyndigheder for hver enkelt forvalter/administrationsselskab løbende skal tilse, om den har delegeret flere porteføljevaltnings- eller risikostyringsfunktioner til enheder uden for EU, end den selv udfører. Hvis dét sker, vil den nationale tilsynsmyndighed skulle indberette det til ESMA sammen med en række oplysninger. Forslaget bemyndiger ESMA til at udarbejde udkast til tekniske standarder for disse indberetninger.

For UCITS foreslår Kommissionen, at et administrationsselskab skal give den nationale tilsynsmyndighed besked (notifikation), *før* den kan delegerer opgaver til en tredjepart, uanset om denne er hjemmehørende i EU eller et tredjeland. I den forbindelse skal den også – udover eksisterende krav ifm. delegering – kunne begrunde sit valg af delegeringsstruktur. På den baggrund vil tilsynsmyndigheden kunne sætte tidligt ind, hvis selskabet ikke opfylder kravene ifm. delegering. Dette gælder allerede for AIF-forvaltere.

Endelig foreslår Kommissionen, at mindst to personer med tilstrækkeligt godt omdømme og erfaring, der står for AIF-forvalterens eller UCITS-administrationsselskabets drift, skal være fuldtidsansatte el.lign. og skal have bopæl i EU.

Formål med disse bestemmelser er at sætte ind overfor og forebygge, at der opstår forvalter- eller administrationsselskaber, der er såkaldte skalselskaber eller postkas-

senheder ("letter box-enheder"), fx hvis et selskab i et tredjeland opretter en forvalter- eller administrationsenhed i et EU-land og uddelegerer så stor en andel af dens forvaltnings-/administrationsopgaver til en virksomhed i tredjelandet, at EU-enheden reelt er en tom skal. Det kunne fx være med det formål at udnytte forskelle i standarder for regulering og tilsyn mellem EU og tredjelandet.

Desuden foreslås det at indføre regler om delegering til enheder uden for EU, der sikrer kompatibilitet med hvidvaskeregler og internationale konventioner om samarbejde vedrørende skattespørgsmål.

3.6. Værdipapircentraler bringes ind i kæden for opbevaringsydelser

Kommissionen foreslår nogle præciseringer for at sikre et mere effektivt og sikkert samarbejde mellem depositarer og værdipapircentraler ("Central Securities Depositories" – CSD'er). Værdipapircentraler står for at afvikle handel og opbevare værdipapirer, fx aktier og obligationer. Værdipapircentraler, der udfører almindelig drift af et værdipapirafviklingssystem, undtages med forslaget fra visse regler i UCITS- og FAIF-direktivet.

3.7. Bedre dataindsamling, rapportering, vidensdeling og samarbejde mellem myndigheder

Forslaget indeholder en række initiativer, der skal forbedre dataindsamling og -rapportering til ESMA og ESRB, samt styrke samarbejde mellem nationale tilsynsmyndigheder og mellem nationale tilsynsmyndigheder og ESMA. Kommissionen foreslår bl.a. at strømline datarapporteringskrav i FAIF- og UCITS-direktiverne. ESMA vil skulle undersøge muligheder for et integreret rapporteringssystem. Formålet er at ensrette regelsættet, undgå unødvendig dobbeltrapportering samt forbedre datastandardisering og effektiv datadeling.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Europa-Parlamentet har i 2020 vedtaget en rapport om den videre udvikling af kapitalmarkedsunionen, hvori de har opfordret til at se nærmere på og udtrykt støtte til områder og tiltag, der er omfattet i Kommissionens forslag.¹⁶

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen foreslår ændringer til eksisterende bestemmelser i EU-regulering. Kommissionen anfører, at justeringerne skal forbedre den juridiske ramme med yderligere klarhed i lovgivning og sikre en balance mellem nøglerisikohåndteringsforhold og ensartet praktisk anvendelse af reglerne. Det vil ifølge Kommissionen øge investorbeskyttelsen i EU, hvilket bedre kan opnås på EU-niveau fremfor af EU-landene enkeltvis.

¹⁶ Link til Europa-Parlamentets rapport om videre udvikling af kapitalmarkedsunionen af 16. september 2020: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0155_EN.pdf

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og finder, at klarhed i reglerne, ensartede regler til risikohåndtering i AIF'er og UCITS samt styrkelse af anvendelsen af reglerne kræver en harmoniseret tilgang i hele EU ved justering af EU-reglerne. Regeringen vurderer på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet) er implementeret i dansk ret ved lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv. (FAIF-loven). Direktiv om kollektive investeringsinstitutter (UCITS-direktivet) er implementeret i dansk ret ved lov om investeringsforeninger mv. (LIF) og lov om finansiel virksomhed (FIL).

Forslaget indebærer efter dets ordlyd ændringer af direktivbestemmelser, som i dansk ret er implementeret i FAIF-loven, LIF og FIL.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser, idet Finanstilsynet er finansieret gennem afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn. Det kan dog ikke udelukkes, at de øgede krav til tilsyn medfører et øget ressourcebehov for Finanstilsynet.

Det bemærkes, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.*

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Idet forslaget har som mål at harmonisere FAIF- og UCITS-regelsættene på en række punkter, kan det på længere sigt føre til mere effektiv drift og administration af og tilsyn med FAIF'er og UCITS. Dette vil kunne reducere administrationsomkostninger og resultere i bedre afkast for investorer. Samtidig vil det kunne forbedre markedintegritet, skabe tillid til markedet for kollektive investeringer og øge investordeltagelsen.

Desuden er der mulighed for, at forslaget om en harmoniseret europæisk regulering af lånudstedende fonde, der sikrer et højt niveau af investorbekyttelse, kan fremme brugen af fondene som finansieringskilde (ved siden af bl.a. banklån). Det kan skabe øget konkurrence på markedet for udlån, hvilket kan medføre lavere låneomkostninger for eksempelvis små og mellemstore virksomheder (SMV'er), og dermed understøtte vækst og arbejdspladser.

Omvendt er det muligt, at der kan vise sig at være et mindre udbud af fonde og dermed mindre udbud af investeringsmulighed henset til de nye krav til lånudstedende fonde, øgede administrative byrder på forvaltere og fondene, opståelse af

markedskoncentration af depositarydelser, eller væsentlige ændringer i regler for delegation og dermed mindre adgang til ekspertise ifm. driften af fondene.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have en række erhvervsøkonomiske konsekvenser, som kan være både positive og negative.

For det første ventes forslaget om at harmonisere regler for lånudstedende fonde at have begrænsede administrative omkostninger for forvaltere i Danmark. Det skyldes, at forvaltere allerede er underlagt de generelle regler for risikostyring, der gælder i dansk ret. Dertil kommer, at lånudstedende fonde for nuværende kun i meget begrænset omfang er udbredte i Danmark.

For det andet kan forslaget om en fonds benyttelse af en depositar i et andet EU-land, såfremt muligheden udnyttes og tillades af den nationale tilsynsmyndighed, medføre øget konkurrence på markedet for depositarydelser, især i mindre EU-lande, hvor der i øjeblikket er få aktører. Det kan medføre lavere depositaromkostninger. Omvendt er der risiko for, at forslaget medfører, at allerede store aktører i Europa på markedet for depositarydelser bliver endnu større. Det kan skabe en koncentration af markedet, hvilket kan medføre større omkostninger for fondene. Brugen af denne option vil alt andet lige gøre tilsynet med grænseoverskridende depositarydelser mere komplekst.

For det tredje vurderes forslaget om harmonisering af regler for likviditetsværktøjer ikke at have væsentlige administrative konsekvenser for danske forvaltere og administrationsselskaber, der allerede nu skal leve op til mere generelle krav til likviditetsstyring.

For det fjerde vurderes forslaget om øget gennemsigtighed for delegering af tjenesteydelser og rapportering af dette fra forvaltere/administrationsselskaber til Finanstilsynet og fra Finanstilsynet til ESMA at kunne medføre ikke-væsentlige administrative omkostninger, dels for forvaltere og administrationsselskaber, dels for Finanstilsynet.

For det femte kan krav om fysisk tilstedeværelse af to fuldtidsansatte personer ansat hos forvalteren af en AIF eller administrationsselskabet for en UCITS for at undgå skalenheder ifm. delegering af opgaver til tredjeparter uden for EU kunne medføre omkostninger for forvaltere og administrationsselskaber, der ikke allerede lever op til kravene. I dag er der ikke krav om fuldtidsansatte personer med bopæl i EU. Konsekvenserne vurderes dog at være begrænsede for danske virksomheder.

For det sjette kan forslaget om at tage initiativer til at ensrette regelsæt for datarapportering for FAIF'er og UCITS og om en undersøgelse om et rapporteringssystem, der skal være med til at reducere dobbeltrapportering og standardisere data, på længere sigt hindre unødigt dobbeltrapportering og lette driften af fondene. Et mere integreret rapporteringssystem har dog en risiko for at blive omkostningstungt,

hvorfor et sådant initiativ vil skulle bygge på en grundig konsekvensanalyse for at sikre sig, at der er en klar merværdi, der overstiger omkostningerne og byrderne.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor. Der er modtaget høringssvar fra Finans Danmark (FiDa) og Aktive Ejere (AE).

For høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 8. marts 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I de hidtidige tekniske drøftelser i Rådet har flere EU-lande givet udtryk for generel støtte til formålet med forslaget og en tilgang med målrettede justeringer af de gældende regler og en strømlining af reglerne i UCITS- og FAIF-direktiverne, hvor der ikke er nogen saglig grund til forskel. Landene har således generelt støttet en harmoniseret ramme for lånudstedende fonde og for likviditetsstyringsværktøjer. Der er ligeledes generel støtte til, at nationale tilsynsmyndigheder kan give tilladelse til grænseoverskridende depositarydelser på baggrund af en konkret vurdering. Fsva. delegationsaftaler og skalselskaber har en række lande har udtrykt skepsis over for forslag vedr. delegation, som landene finder unødigt byrdefulde og forstyrrende for eksisterende delegationsforhold. Der er generelt ønske om, at revision af UCITS- og FAIF-reglerne skal sikre et fortsat højt niveau af investorbekyttelse.

Formandskabet har endnu ikke fremlagt et kompromisforslag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget og har særligt fokus på, at forslaget sikrer et fortsat højt niveau for investorbekyttelse.

Regeringen støtter tilgangen i Kommissionens forslag om målrettede justeringer af FAIF-direktivet og UCITS-direktivet. Regeringen støtter, at de to regelsæt strømlines på en række punkter, herunder at der generelt sikres ens regler for den samme aktivitet, ligesom reglerne tager hensyn til typen af aktivitet, og at der søges yderligere harmonisering og forbedret tilsynskonvergens på tværs af EU.

Regeringen støtter formålet om at kunne udføre risikostyring af de omhandlede fonde. Det gælder både med henblik på at udnytte markederne bedst muligt, håndtere nye potentielle risici, og udnytte nye forretningsmodeller, uden at det sker på bekostning af et fortsat højt investorbekyttelsesniveau.

Regeringen støtter forslaget om at tilpasse reglerne til nye forretningsmodeller som lånudstedende fonde. I den forbindelse vil regeringen arbejde for, at reglerne er klare, tager højde for anden relevant lovgivning, ikke giver mulighed for etablering af et marked uden for den almindelige og regulerede banksektor uden fornøden

tilladelse, sikrer høj investorbekyttelse samt at de administrative byrder for de omfattede fonde og deres forvaltere ikke er unødvendige ift. at føre et effektivt tilsyn med området.

Regeringen er åben for, at nationale myndigheder tillader grænseoverskridende depositarydelser i særlige tilfælde, idet det dog bemærkes, at det dels kræver indgående viden hos depositaren om nationale regler og ressourcer til sikring af aktivers værdi og tilstedeværelse og dermed at beskytte investorenes investering samt dels øger kompleksiteten i tilsynsaktiviteten. Regeringen støtter forslaget om, at det altid bør ske på baggrund af en konkret vurdering fra de nationale myndigheder.

Regeringen støtter en yderligere harmonisering af regelsættet for likviditetsstyringsværktøjer. I den forbindelse vil regeringen arbejde for enkle og klare regler, der sikrer at eksisterende effektive likviditetsstyringsstrategier for danske fonde ikke skal ændres unødigt. Herunder vil regeringen arbejde for præcisering af, hvordan de foreslåede likviditetsstyringsværktøjer skal fungere i praksis, og hvornår den nationale tilsynsmyndighed skal have meddelelse om aktivering/deaktivering af likviditetsstyringsværktøjer. Regeringen vil desuden arbejde for, at det primært er kravet til en forvalter om god likviditetsstyring med inddragelse af stresstest mv., som skal sikre et fortsat højt niveau af investorbekyttelse og stabile markeder.

Regeringen støtter mulighed for forvaltere og administratorer til at indrette deres virksomhed på en for dem hensigtsmæssig måde med øje på sund risikostyring, herunder ved brug af delegering. I den forbindelse finder regeringen det væsentligt og vil arbejde for, at velfungerende forretningsmodeller kan fortsætte, og at øgede tilladelses-, rapporterings- eller monitoreringskrav i forbindelse med delegering ikke medfører uforholdsmæssige store administrative omkostninger for sektoren eller tilsynsmyndighederne og er proportionalt i forhold til at bekæmpe skalaheder.

Det er vigtigt for regeringen, at enhver undersøgelse af et mere integreret rapporteringssystem bygger på grundig konsekvensanalyse for at sikre, at merværdien overstiger omkostningerne og byrderne ved det.

Regeringen vil tage stilling til et kompromisforslag fra formandskabet, når det måtte blive fremlagt. Regeringen ventes at kunne tilslutte sig kompromisforslaget, idet der arbejdes for, at forslaget imødekommer danske prioriteter bedst muligt.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 2. december forud for ECOFIN 7. december 2021 under punktet "Kommissionens pakke om kapitalmarkedsunionen – præsentation af forslag". Grund- og nærhedsnotat om forslaget er oversendt 8. marts 2022

Dagsordenspunkt 4: Revision af EU-rammen for markeder for finansielle instrumenter

KOM(2021) 726, KOM(2021) 727

1. Resume

Kommissionen præsenterede 25. november 2021 forslag til at justere EU-rammen for markeder for finansielle instrumenter, der består af hhv. en forordning og et direktiv. Reglerne regulerer handel med finansielle instrumenter (aktier, obligationer, mv.) i EU og indeholder bl.a. krav til værdipapirhandlere og børsoperatører (fx Nasdaq). Den foreslåede justering har til formål at forbedre forholdene for adgang til og transparens i markedsdata i EU og optimere handelsforpligtelser i EU. Forslaget er del af en pakke af forslag, der skal fremme EU's kapitalmarkedsunion.

Forslaget skal blandt andet forbedre vilkårene for at etablere udbydere af såkaldt konsolideret løbende handelsinformation ("Consolidated Tape Providers" – CTP'er), der løbende samler informationer om priser og omfang af handler med finansielle instrumenter fra op til flere markedspladser, fx børser. Sådanne udbydere er endnu ikke tilstede på det europæiske marked, og etableringen af CTP'er skal dermed styrke adgangen til handelsinformation i EU på tværs af markedspladser.

Derudover skal forslaget forbedre handelsgennemsigtighed ved køb og salg af værdipapirer ved at fjerne en række eksisterende undtagelsesmuligheder for at offentliggøre oplysninger om pris og volumen af handler med værdipapirer, både før og efter handelen gennemføres. Det skal harmonisere reglerne i EU og forbedre indblikket i hvilke markeder det er lettest at handle finansielle instrumenter, forenkle reglerne og dermed i sidste ende forbedre priserne for slutkøberne. Hvis det vurderes hensigtsmæssigt for handlen, kan det i visse tilfælde tillades at udskyde offentliggørelsen.

Regeringen støtter generelt forslaget, der sikrer mere lige konkurrencevilkår, simplificerer reglerne og øger gennemsigtigheden for handler med finansielle instrumenter, såsom aktier, i EU.

Regeringen støtter at forbedre vilkårene for at etablere udbydere af såkaldt konsolideret løbende handelsinformation (CTP'er) om gennemførte handler (efterhandelsdata), og at konsekvenserne for forretningsmodeller ved evt. senere at inkludere forhandelsdata vurderes nærmere.

Ift. handelsgennemsigtighed, er regeringen åben for, at det på tværs af EU-landene harmoniseres, hvornår oplysninger om handler med andre finansielle instrumenter end aktier skal offentliggøres, idet der arbejdes for, at præcisere i hvilke tilfælde offentliggørelsen kan udskydes, herunder for handler med realkreditobligationer. En sådan præcisering er vigtig for regeringen.

Regeringen vil tage stilling til et kompromisforslag fra formandskabet, når det måtte blive fremlagt. Regeringen ventes at kunne tilslutte sig et kompromisforslag, idet der arbejdes for, at forslaget imødekommer danske prioriteter bedst muligt.

Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 5. april 2022.

Notatet giver en prioriteret gennemgang af centrale dele af forslaget. For uddybning henvises generelt til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2021.

2. Baggrund

Direktiv om markeder for finansielle instrumenter ("Markets in Financial Instruments Directive" - MiFID II) og forordning om markeder for finansielle instrumenter ("Markets in Financial Instruments Regulation" – MiFIR) har fundet anvendelse siden januar 2018 og danner grundlag for reguleringen af handel med finansielle instrumenter (aktier, obligationer, mv.) i EU. Reglerne indeholder bl.a. krav til værdipapirhandlere (typisk pengeinstitutter og fondsmæglerselskaber) og børsoperatører (fx Nasdaq København) samt forpligtelser til at give oplysninger om handler med finansielle instrumenter, krav til rådgivning af investorer i forbindelse med køb og salg af finansielle instrumenter, produktstyring mv.

Kommissionen fremsatte 25. november 2021 et forslag om ændring af MiFID II og MiFIR, særligt vedr. udbud af handelsinformation samt handelsgennemsigtighed. Udbud af handelsinformation drejer sig generelt om, hvordan information om handler stilles til rådighed for investorer mv. Handelsgennemsigtighed handler om, hvilken information, der stilles til rådighed for investorer og hvornår mv.

Forslagene er en del af en pakke af forslag fra Kommissionen, der skal bidrage til den fælles udvikling af EU-landenes finansielle markeder, kapitalmarkedsunionen ("Capital Markets Union").

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 53, stk. 1, og artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Udbydere af konsolideret løbende handelsinformation (CTP) (MiFIR)

Den nuværende EU-lovgivning giver bl.a. mulighed for, at der kan etableres udbydere af såkaldt konsolideret løbende handelsinformation ("Consolidated Tape Providers" – CTP). En CTP samler handelsinformation på tværs af EU's markeder og gør det dermed mindre ressourcekrævende for investorer at skaffe et samlet overblik over handlen med værdipapirer i EU. Ved at have handelsinformation samlet et sted bliver de finansielle markeder mindre fragmenterede, konkurrencen mellem markedspladser, fx børser, øges, og det bliver nemmere for investorer at vurdere, om deres handler er blevet udført til den bedste pris.

Der er ikke nogen selskaber, som har søgt om tilladelse til at være CTP under de eksisterende regler. Kommissionen fremhæver tre årsager hertil: 1) Uklarhed omkring, hvordan udbyderen vil få adgang til data, 2) utilstrækkelig harmonisering af data, hvilket gør det omkostningstungt at konsolidere information, og 3) et fravær af kommercielle incitamenter til at være CTP.

Kommissionen foreslår en række tiltag, der skal gøre det mere attraktivt at blive CTP-udbyder for en eller flere klasser af aktiver (aktier, obligationer, derivater¹⁷, fonde mv.), *jf. tabel 1*. Forslaget skal overordnet gøre det mere attraktivt at blive CTP ved bl.a. at fastlægge rammer for indtjening og datarapportering.

Tabel 1

Udbud af handelsinformation – sammenfatning af Kommissionens forslag

Område	Forslag
Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA)	- ESMA bemyndiges til at udvælge en udbyder af konsolideret løbende handelsinformation (CTP), som skal være eneleverandør i fem år inden for hver aktivklasse. Hvis udbudsrunderne ikke fører til, at en privat virksomhed bliver CTP, da skal ESMA oprette en CTP.
	- Udvælgelsen af en CTP sker gennem en udbudsrunde, hvor interesserede kandidater evalueres ud fra en række kriterier, herunder robusthed af teknisk løsning, hastighed, datakvalitet og salgspris for handelsdata.
	- ESMA vil skulle rapportere årligt til Kommissionen med en vurdering af bl.a. CTP'ernes effektivitet, rimelighed og indtjening.
Levering af data	- Det gøres obligatorisk for markedsoperatører mv. (fx Nasdaq København), investeringsselskaber (fx Danske Bank) at levere data til CTP'er, herunder information om pris, mængde og tid for gennemførte handler.
	- Data skal leveres på rimelige vilkår, hvilke vil skulle fastsættes af ESMA gennem bindende tekniske standarder.
Rapportering af data	- Krav om et harmoniseret format, når der rapporteres til CTP'en.
Karakter af data	- CTP'en samler og videreformidler data om gennemførte transaktioner (efterhandlsgennemsigthed).
	- Data om købs- og salgsinteressen i værdipapirer (førhandlsgennemsigthed) inkluderes ikke, men vil kunne inkluderes på sigt for CTP for aktier.
Overskudsdeling	- <i>Aktier:</i> CTP'en skal returnere en del af sit overskud til markedspladser og selskaber, som leverer data til CTP'en (hvilket indledningsvist sker uden betaling).
	- <i>Obligationer og andre aktiver:</i> En tilsvarende ordning etableres ikke.

Kilde: Kommissionen.

Handlsgennemsigthed vedr. handel med aktier, obligationer mv. (MiFIR)

MiFID II/MiFIR indeholder rammer for handlsgennemsigthed i EU, når der handles værdipapirer. Dvs. rammer for, hvor meget information, der er tilgængelig om prisen, som de enkelte værdipapirer er sat til salg til og kan købes for (såkaldt førhandlsgennemsigthed) og information om priser og mængder i de gennemførte handler (såkaldt efterhandlsgennemsigthed).

Reglerne indeholder i dag en række bestemmelser vedr. handlsgennemsigthed, som generelt skal sikre, at handel foregår på gennemsigtige markeder. For andre finansielle instrumenter end aktier, herunder realkreditobligationer, har nationale myndigheder i dag særligt mulighed for at tillade en forsinkelse ifm. efterhandlsgennemsigtheden, hvor information om handler (pris og mængde) offentliggøres af værdipapirhandlere med forsinkelse. Dette har medført forskellige niveauer af handlsgennemsigthed på tværs af landene i EU.

¹⁷ Et derivat er et finansielt instrument, hvor værdien af instrumentet afhænger af værdien af et underliggende aktiv, fx en aktie eller obligation. Et derivat kan fx være en aftale (en ret eller en pligt) om at sælge en bestemt aktie på et fremtidigt tidspunkt til en bestemt pris.

Investeringselskaber, der på systematisk og organiseret vis udfører handelsordrer på værdipapirer på vegne af kunder vha. egne handelssystemer og uden om en markedsplads (såkaldte systematiske internalisatorer – SI, fx en bank), har i dag mere lempelige regler i forhold til markedspladser (fx børser som Nasdaq København). Det skyldes, at en SI har mere lempelige vilkår for førhandelsgennemsigtighed. Eksempelvis er en SI i dag ikke forpligtet til at offentliggøre mindre ordrer, fx når den på vegne af kunder køber aktier til et privat depot.

Kommissionen foreslår en række tiltag, der skal øge handelsgennemsigtigheden og sikre mere ensartede vilkår for markedspladser og systematiske internalisatorer, når der handles aktier, obligationer mv., *jf. tabel 2.*

Tabel 2

Handelsgennemsigtighed – sammenfatning af Kommissionens forslag

Område	Forslag
<i>Gennemsigtighed vedr. handel med aktier</i>	
Undtagelser vedr. førhandelsgennemsigtighed	- Eksisterende mulighed for værdipapirhandlere for ikke at offentliggøre oplysninger om sammenkørsel (matchning) af købs- og salgsordrer begrænses. Kun ordrer under en vis størrelse kan undtages.
Tærskler for førhandelsgennemsigtighed	- Tærskler for førhandelsgennemsigtighed forenkles. - Der overgås således fra "Double Volume Cap" til "Single Volume Cap". Double Volume Cap er et krav om, at der skal være førhandelsgennemsigtighed, hvis handler med en aktie overstiger <i>enten</i> 1) 4 pct. af den samlede handel på en given markedsplads, eller 2) 8 pct. af den samlede handel med aktien i EU. Tærskel for krav om førhandelsgennemsigtighed sænkes fra 8 til 7 pct. (handel med aktie som andel af samlet handel med aktier i EU)
Systematisk internalisator (SI)	- Krav til SI'er sidestilles med kravene til markedspladser, herunder tærskler for krav om offentliggørelse af informationer om ordrer. Tærskel er forskellig fra aktie til aktie, men vil typisk være på EUR 20.000 (ca. DKK 150.000).
<i>Gennemsigtighed vedr. handel med obligationer og andre aktiver end aktier</i>	
Timing af efterhandelsgennemsigtighed	- Alle handler skal offentliggøres så hurtigt som muligt uanset mængde og pris. - Offentliggørelse af pris og mængde kan udskydes i særlige situationer til hhv. udgangen af handelsdagen og to uger. Det skal sikre, at offentliggørelse i visse tilfælde ikke har en negativ effekt på markedernes likviditet og handelsvilkår. ESMA bemyndiges til at afgøre i hvilke tilfælde udskydelse er tilladt.
Nationale valgmuligheder vedr. efterhandelsgennemsigtighed	- De eksisterende nationale valgmuligheder til at beslutte, hvornår og hvor længe markedsdeltagere kan udskyde offentliggørelse af fx priser og mængde på handler fjernes med forslaget. - For statsobligationer indeholder forslaget fortsat mulighed for national diskretion.

Kilde: Kommissionen.

Kommissionen ønsker med sit forslag, at oplysninger om pris og mængde for alle handler med finansielle instrumenter, der ikke er aktier (men andre værdipapirer, fx realkreditobligationer), skal offentliggøres hurtigst muligt efter handlen. Derfor foreslås at fjerne (med undtagelse af statsobligationer) den eksisterende mulighed for, at nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at tillade, at tidspunktet for offentliggørelse udskydes. Kommissionens forslag tillader dog, at det generelle krav om hurtig offentliggørelse i visse tilfælde kan fraviges, således at offentliggørelsen af oplysningerne kan udskydes. Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) bemyndiges til at beslutte i hvilke tilfælde offentliggørelsen kan udskydes på baggrund af en række kriterier fastsat i forslaget. Muligheden for i visse

tilfælde at udskyde kravet om offentliggørelse skal sikre, at kravet ikke utilsigtet reducerer omsættelighed af finansielle instrumenter og at investorers handelsvilkår forringes.

Andre ændringer (MiFIR)

Kommissionens forslag indeholder en række yderligere ændringer, som har til hensigt at sikre konkurrencedygtige finansielle markeder, fjerne juridiske usikkerheder i forståelsen af reglerne eller sikre konsistens i lovgivningen. For uddybning heraf henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget.

Ændringer i direktivet (MiFID II)

Med forslaget fjernes bl.a. bestemmelser, der bliver overflødige som følge af ændringerne i forordningen, der indføres skærpede krav til kvaliteten af visse selskabers dataindberetninger i lyset af forslaget om CTP'er, og der foretages justeringer, som sikrer, at nationale myndigheder kan håndhæve de nye tiltag i forordningen.

Kommissionen foreslår desuden en ændring til definitionen af, hvad der udgør et investeringsselskab. Ændringen øger omfanget af selskaber, som underlægges MiFID II og MiFIR, bl.a. omfattes ikke-finansielle virksomheder (fx energiselskaber, der handler med råvarer og valuta i risikoafdækningsøjemed), såfremt de er medlemmer af en markedsplads.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Europa-Parlamentet har i 2020 vedtaget en rapport¹⁸ om den videre udvikling af kapitalmarkedsunionen, hvori de har opfordret til at se nærmere på og udtrykt støtte til områder og tiltag, der er omfattet i Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen foreslår ændringer til MiFID II og MiFIR. Kommissionen anfører, at hensigten med forslagene er at øge konkurrencedygtigheden for handelsplatforme og adressere udfordringer ved et fragmenteret marked for informationer om handler med finansielle instrumenter. Finansielle markeder er grænseoverskridende af natur, og formålet med ændringerne kan derfor ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af EU-landene, hvis de handler uafhængigt af hinanden. Kommissionen anfører på den baggrund, at nærhedsprincippet er opfyldt.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt.

¹⁸ Link til Europa-Parlamentets rapport: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0155_EN.pdf

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

MiFIR er en forordning med direkte virkning og dermed gældende uden yderligere implementering i dansk ret. MiFID II er et direktiv implementeret i lov om kapitalmarkeder, lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter og til dels i lov om finansiel virksomhed.

Ændringer i MiFID II vil medføre behov for at justere reglerne i lov om kapitalmarkeder, primært som konsekvens af, at regler flyttes fra at være fastlagt i MiFID II til at blive indeholdt i MiFIR. Desuden lægges der op til at fjerne bestemmelser i MiFID II, der vil blive overflødige som følge af ændringerne i MiFIR.

Afledte ændringer af Kommissionens delegerede forordninger vil have direkte virkning i Danmark. Det er uklart i hvilket omfang, idet sådanne endnu ikke er fremsat.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (berunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Etableringen af CTP-udbydere i EU vurderes at kunne give investorer bedre adgang til oplysninger om priser og transaktioner med værdipapirer på tværs af EU. CTP-udbydere vil dermed kunne styrke effektiviteten af handlen med værdipapirer i EU og bidrage til at skabe et sammenhængende kapitalmarked i EU. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at det i dag er ressourcekrævende for værdipapirhandlere og investorer at få et overblik over handelsinformation i EU, hvor der er mere end 400 datakilder.

Styrket handelsgennemsigtighed for finansielle instrumenter ventes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet værdipapirhandlere vil få bedre adgang til relevante handelsinformationer og dermed vil kunne træffe mere oplyste handelsbeslutninger.

Forslaget om, at oplysninger om handler med finansielle instrumenter, der ikke er aktier, skal offentliggøres hurtigst muligt, kan potentielt i visse tilfælde dæmpe omsætteligheden af disse instrumenter i en vis udstrækning og medføre forringede handelsvilkår. Sådanne konsekvenser vurderes særligt at kunne opstå i de tilfælde, hvor handlen ikke foregår på en børs, men i stedet drives af få store aktører (fx banker), der understøtter køb og salg af finansielle instrumenter, fx realkreditobligationer. Konsekvenserne kan opstå, idet de store aktører, fx banker, der understøtter køb og salg af værdipapirerne, kan være mindre tilbøjelige til at foretage større handel, hvis information om handler skal offentliggøres umiddelbart efter handlen er gennemført.

ESMA får dog bemyndigelse til at tillade, at offentliggørelsen kan udskydes i sådanne tilfælde, hvor øget handelsgennemsigtighed kan få utilsigtede konsekvenser for handlen med et finansiel instrument, fx obligationer. ESMA bemyndiges på baggrund af en række kriterier i Kommissionens forslag, hvor det dog er uklart præcist for hvilke finansielle instrumenter, at udskydelse vil være tilladt. Kriterierne ventes præciseret i et kommende kompromisforslag.

Det bemærkes, at konsekvenser vedr. handelsgennemsigtighed generelt vil afhænge af reglernes endelige udformning som fastlagt af ESMA og i delegerede retsakter samt markedsaktørernes adfærd.

Erbhvervsøkonomiske konsekvenser

Etableringen af CTP-udbydere i EU vil betyde, at investorer generelt kan få lettere adgang til et samlet overblik over handlen med finansielle instrumenter, hvilket i dag er teknisk udfordrende og omkostningsfuldt. En CTP-udbyder ventes derfor at kunne øge gennemsigtighed og dermed gøre det nemmere for investorer at vurdere priserne for finansielle instrumenter.

Etablering af CTP-udbydere i EU kan have konsekvenser for visse europæiske børser, der også sælger adgang til oplysninger om handler indgået på børsen. Effekten vurderes dog at være begrænset, da Kommissionens forslag indebærer, at en CTP for aktier i første omgang kun skal udbyde oplysninger om handlerne efter de er indgået (efterhandelsoplysninger), og ikke oplysninger om aktiviteter, der går forud for handlerne, fx købs- og salgsbud (førhandelsoplysninger).

De administrative omkostninger for bl.a. markedsoperatører og investeringsselskaber, som skal levere oplysninger til CTP'erne, ventes at være begrænsede.

Kravet om øget handelsgennemsigtighed for såkaldte systematiske internalisatorer (SI'er) i aktier kan medføre administrative byrder for disse virksomheder. Tilsvarende krav er dog pålagt visse markedspladser, der tilbyder samme ydelse mhp. at sikre øget gennemsigtighed for investorerne.

Forslaget om, at oplysninger om handel med andre finansielle instrumenter end aktier skal offentliggøres hurtigst muligt, kan i et vist omfang føre til lavere markedslikviditet og forringede handelsvilkår. Der ventes dog ikke at være konsekvenser, såfremt ESMA tillader at udskyde, hvornår oplysninger om handlen med finansielle instrumenter i disse tilfælde skal offentliggøres.

Andre ændringer

Forslaget om at udvide anvendelsesområdet for MiFID II og MiFIR til at omfatte visse ikke-finansielle virksomheder (fx energiselskaber, der handler med valuta og råvarer) medfører, at nogle aktører vil skulle søge om tilladelse som fondsmægler-selskab, hvilket kan medføre administrative omkostninger.

8. Høring

Kommissionens forslag har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor. Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022 for en nærmere gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene har generelt udtrykt støtte til Kommissionens forslag. Flere lande er fortsat i gang med at analysere forslaget og påvirkningen på de finansielle markeder og har i den forbindelse udtrykt forbehold i forhandlingerne.

Der er generelt støtte til de tiltag, som skaber bedre incitament til at blive udbyder af en CTP. Flere lande støtter forslaget om, at en CTP for aktier ikke skal omfatte informationer om aktiviteter, der går forud for at en handel bliver indgået (førhandelsgennemsigtighed). Landene finder generelt, at Kommissionens tidsplan for at etablere CTP-udbydere er for optimistisk. Landene finder det generel uhensigtsmæssigt, at ESMA skal være CTP-udbyder, hvis ingen private virksomheder ønsker at blive det.

Vedrørende handelsgennemsigtighed for andre instrumenter end aktier har flere EU-lande udtrykt bekymring for, at Kommissionens forslag kan have uhensigtsmæssige effekter på handlen med bl.a. obligationer, og at Kommissionen bør analysere forslaget yderligere.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget og formålet om at sikre mere lige konkurrencevilkår, simple regler og øge gennemsigtigheden for handler med finansielle instrumenter i EU.

Regeringen ser en række fordele i forslaget om at sikre udbydere af konsolideret løbende handelsinformation (CTP'er) i EU, der bl.a. kan understøtte handlen med finansielle instrumenter og styrke konkurrencen på markedet. Regeringen kan dermed støtte at det gøres mere attraktivt at blive CTP-udbyder, da det vil kunne skabe mere gennemsigtighed på de finansielle markeder.

Regeringen støtter, at data skal udbydes på rimelige forretningsmæssige vilkår, særligt ift. de priser en CTP må tage for at samle og give adgang til det samlede data.

Regeringen støtter også, at der i første omgang fokuseres på at CTP-udbydere skal offentliggøre oplysninger om handler, der er indgået (såkaldt efterhandelsdata). Hvis det på et senere tidspunkt foreslås at udvide CTP'erne til at omfatte såkaldte førhandelsdata, bør der foretages en vurdering af konsekvenserne for eksisterende forretningsmodeller.

Regeringen støtter forslagene om at øge gennemsigtigheden for handlen med aktier og andre finansielle instrumenter, at reglerne herfor forenkles, og der sikres mere ensartede regler mellem regulerede markedspladser og SI'er.

Ift. handelsgennemsigtighed, er regeringen åben for, at det på tværs af EU-landene harmoniseres, hvornår oplysninger om handler med andre finansielle instrumenter end aktier skal offentliggøres, og at mulighederne for nationale undtagelser indskrænkes til at omfatte statsobligationer, idet der arbejdes for, at det præciseres, i hvilke tilfælde ESMA kan tillade at udskyde offentliggørelse af oplysninger om handler, herunder for realkreditobligationer. En sådan præcisering er vigtig for regeringen. Muligheden for udskydelse skal sikre, at offentliggørelsen ikke utilsigtet dæmper markedsliv og forringer handelsvilkår for visse obligationstyper.

Regeringen støtter forslaget om at forenkle kravet om, hvornår der for aktier skal offentliggøres oplysninger om aktiviteter, der går forud for en handel (førhandelsgennemsigtighed).

Regeringen vil arbejde for, at Kommissionens forslag justeres, så ikke-finansielle virksomheder, der på professionel basis, men som sideaktivitet (accessorisk virksomhed), handler med råvarer og valuta via såkaldte afledte finansielle instrumenter, ikke skal opnå tilladelse som fondsmæglerselskab. Regeringen vurderer, at krav til at være fondsmægler ikke er proportionale med ikke-finansielle virksomheders aktiviteter.

Regeringen mener, at der skal være rimelig tid til omstilling og implementering af justeringer i lovgivningen, hvorfor der arbejdes for at sikre en klar og transparent proces, inklusiv en rimelig implementeringstid.

Regeringen vil tage stilling til et kompromisforslag fra formandskabet, når det måtte blive fremlagt. Regeringen ventes at kunne tilslutte sig et kompromisforslag, idet der arbejdes for, at forslaget imødekommer danske prioriteter bedst muligt.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev 2. december 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 7. december 2021. Der henvises i øvrigt til grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2021.

Dagsordenspunkt 5: Implementering af dele af OECD-aftale om international beskatning

KOM(2021)823

1. Resume

ECOFIN ventes 5. april 2022 at drøfte og evt. nå til enighed om implementering af dele af den aftale om international beskatning, der blev indgået 8. oktober 2021 i OECD's Inclusive Framework. Det er fortsat uklart, om der kan opnås enstemmighed om forslaget.

Forslaget har til formål at sikre ensartet og konsistent EU-implementering af dele af OECD-aftalens spor 2, som indebærer en global effektiv minimumsbeskatning.

Kommissionens forslag af 22. december 2021 ligger inden for rammerne af OECD-aftalen, således at minimumsbeskatningen på 15 pct. vil finde anvendelse på multinationale koncerner med en global omsætning på mindst 750 mio. euro. For at sikre overensstemmelse med EU-retten foreslår Kommissionen at udvide minimumsbeskatningens anvendelsesområde, således at minimumsbeskatningen også skal sikres i rent nationale koncerner med en omsætning på mindst 750 mio. euro.

Det franske formandskab har senest 12. marts 2022 fremsat et kompromisforslag, der – som Kommissionens forslag – baserer sig på OECD-aftalens modelregler. Sammenlignet med Kommissionens forslag lægger kompromisforslaget op til at udskyde implementeringen ét år (fra 1. januar 2023 til 31. december 2023), og at EU-lande, som er hjemsted for få moderselskaber omfattet af minimumsbeskatningen, kan udskyde implementeringen af direktivet yderligere i en begrænset periode. De øvrige EU-lande (som ikke udskyder implementeringen) skal opkræve en 'top-up'-skat mhp. at bringe den effektive beskatning op på 15 pct. i de selskaber, som er hjemmehørende i de lande, der har udskudt implementeringen.

Formandskabet har ud over kompromisforslaget foreslået en fælles erklæring, hvor EU-landene bekræfter deres engagement i OECD-arbejdets spor 1 (som vedrører delvis omfordeling af beskatningsret til markedslande, og hvor der fortsat er udestående i OECD-arbejdet) mhp. at sikre enighed i 2022 og ikrafttrædelse i 2023.

Sagen blev drøftet på ECOFIN 15. marts 2022, hvor de fleste lande støttede formandskabets kompromis. Enkelte lande kunne fortsat ikke tilslutte sig forslaget.

Regeringen støtter OECD-aftalen samt ensartet og konsistent EU-implementering heraf og arbejder for rettidig implementering. Regeringen støtter det aktuelle kompromisforslag, som vurderes i tråd med OECD-aftalens regler og formål, og vurderer, at forslagets udvidede anvendelsesområde sikrer en hensigtsmæssig tilpasning til EU's indre marked.

2. Baggrund

Der har i flere år været politisk opmærksomhed på spørgsmålet om beskatning af den digitale økonomi. Det skyldes bl.a., at det i en årrække har været muligt for særligt nogle store digitale virksomheder fra tredjelande at betale ingen eller meget lav skat af den indkomst, de har tjent i bl.a. EU.

EU-landene blev i marts 2019 – uden udsigt til enighed om en midlertidig løsning i EU – enige om at fokusere på at finde globale løsninger i OECD.

137 af 141 medlemmer af OECD's Inclusive Framework (IF) har tilsluttet sig den aftale om international beskatning, der blev indgået den 8. oktober 2021¹⁹. Aftalen indebærer delvis omfordeling af beskatningsret, som sikrer, at de største og mest profitable multinationale koncerner fremadrettet skal betale en del af deres skat på de markeder, hvor de har deres omsætning, samt en global standard for effektiv minimumsbeskatning af store multinationale koncerner, som er et effektivt tiltag til at bekæmpe global skatteundgåelse og skattespekulation.

OECD-aftalen har karakter af en politisk erklæring og er således ikke juridisk bindende.

Delvis omfordeling af beskatningsretten til indkomsten i de største og mest profitable globale koncerner (spor 1)

Omfordelingen af beskatningsretten indebærer, at 25 pct. af residualprofiten (dvs. profit, som overstiger 10 pct. af omsætningen) i koncerner med omsætning over 20 mia. euro beskattes på de markeder, hvor koncernerne har omsætning, i stedet for dér, hvor koncernerne er hjemmehørende (omsætningstærsklen kan evt. ændres fra 20 til 10 mia. euro pba. en evaluering efter syv år).

I praksis vil forslaget med al sandsynlighed bl.a. omfatte mange af de store digitale koncerner som fx Apple, Facebook og Google, da de er blandt verdens største og mest profitable koncerner.

Udvindingsindustrien og regulerede finansielle tjenester er undtaget omfordelingen af beskatningsret.

Aftalen indeholder også en såkaldt '*stand still and roll back*'-klausul, som indebærer, at de deltagende lande skal afvikle og ikke senere indføre digitale omsætningskatter og andre relevante lignende tiltag.

Der pågår fortsat tekniske forhandlinger om udformningen af spor 1.

Global effektiv minimumsbeskatning på 15 pct. (spor 2)

Den globale effektive minimumsbeskatning indebærer, at indkomsten i alle store multinationale koncerner med omsætning på mindst 750 mio. euro skal beskattes op til et minimumsniveau på 15 pct.²⁰ Spor 2 har til formål at sikre, at ingen multinationale koncerner med aktivitet i bare ét af de lande, som har implementeret OECD-aftalens spor 2, kan undgå effektiv beskatning på mindst 15 pct. (dvs. den faktiske beskatning i pct. af det regnskabsmæssige resultat).

¹⁹ Uden for aftalen står Nigeria, Kenya, Pakistan og Sri Lanka.

²⁰ De såkaldte GloBE-regler ("Global anti-Base Erosion")

Spor 2 vil derfor bidrage til at adressere den udfordring, at koncerner med væsentlige immaterielle aktiver, herunder også koncerner, der baserer sig på digitale forretningsmodeller, har særligt gode forudsætninger for at flytte aktiver til lavskatte-lande for at undgå beskatning. Aftalen vil samtidig skabe incitament for lavskatte-lande til at hæve deres selskabsskattesatser og sikre deres selskabsskattebase, hvorved den skadelige skattekonkurrence mellem landene begrænses.

Efter aftalen skal den globale standard for effektiv minimumsbeskatning på 15 pct. af indkomsten i de omfattede koncerner ske med udgangspunkt i en opgørelse af den effektive beskatning af koncernen i hvert af de lande, hvor den er etableret. Denne opgørelse sker med udgangspunkt i det regnskabsmæssige resultat for koncernens selskaber og faste driftssteder i det enkelte land. Hvis den effektive beskatning af koncernen i det enkelte land ligger under minimumsniveauet, opgøres og betales en såkaldt 'top-up'-skat mhp. at bringe den effektive beskatning op på 15 pct. 'Top-up'-skatten betales ud fra et regelsæt bestående af hhv. en primær regel og en sekundær regel.

Den primære regel, den såkaldte *Income Inclusion Rule (IIR)*, sikrer, at moderselskabets hjemland kan beskatte indkomst i et udenlandsk datterselskab i koncernen, hvis datterselskabets indkomst effektivt beskattes under det aftalte minimumsniveau på 15 pct. Det betyder, at det øverste moderselskab i en multinational koncern som udgangspunkt skal betale 'top-up'-skatten mhp. at tilvejebringe en beskatning svarende til 15 pct. af indkomsten i det lavt beskattede udenlandske datterselskab.

Hvis det øverste moderselskab er hjemmehørende i et land, der ikke har implementeret OECD-aftalens spor 2, og ejer det lavt beskattede, udenlandske selskab gennem et mellemliggende moderselskab (eller gennem en række af mellemliggende selskaber), vil 'top-up'-skatten i stedet skulle betales af det øverste mellemliggende selskab, der er hjemmehørende i et land, der har implementeret OECD-aftalens spor 2.

OECD's modelregler giver samtidig mulighed for, at et land kan indføre en såkaldt *indenlandsk 'top-up'-skat (domestic minimum top-up tax)*, som sikrer landet ret til at beskatte selskaber, som er hjemmehørende i landet. Konkret indebærer den indenlandske 'top-up'-skat, at det land, hvori det lavt beskattede datterselskab er hjemmehørende, selv kan gennemføre minimumsbeskatningen mhp. at bringe den effektive beskatning af selskabet op på mindst 15 pct. Hvis der opkræves indenlandsk 'top-up'-skat, der modsvarer en effektiv beskatning på 15 pct., betales der ikke 'top-up'-skat i moderselskabets hjemland.

Den sekundære regel, den såkaldte *Undertaxed Payments Rule (UTPR)*, anvendes, hvis den lavt beskattede indkomst (dvs. indkomst, som effektivt beskattes under 15 pct.) ikke er genstand for beskatning efter den primære regel. Det vil fx være tilfældet, hvis moderselskabet (og evt. mellemliggende selskaber) er hjemmehørende i et land, der ikke har implementeret OECD-aftalens spor 2. Reglen indebærer, at 'top-

up'-skatten – i stedet for at blive betalt af koncernens moderselskab (eller evt. mellemliggende selskaber) – vil blive betalt af et datterselskab, som er hjemmehørende i et land, der har implementeret OECD-aftalen.

Den sekundære regel indebærer således i sådanne tilfælde, at et datterselskabs hjemland, som har implementeret OECD-aftalen, kan beskatte indkomsten i et lavt beskattet selskab, uanset om det er et datterselskab eller et moderselskab, som er hjemmehørende i et land, der ikke har implementeret OECD-aftalen.

Efter den sekundære regel kan et land, som har tilsluttet sig OECD-aftalen, og som er hjemsted for et datterselskab, gennemføre minimumsbeskatningen ved at nægte datterselskabet fradrag for ellers fradragsberettigede udgifter (fx betaling for anvendelse af patenter) eller ved på anden vis at påføre selskabet en ekstra skattebetaling svarende til den opgjorte 'top-up'-skat mhp. at tilvejebringe en beskatning, der modsvarende en effektiv beskatning på 15 pct. af indkomsten i det lavt beskattede udenlandske selskab.

Hvis fradragsnægtelse (eller anden ekstra skattebetaling) ikke er tilstrækkelig til at sikre en faktisk 'top-up'-skat, som tilvejebringer en samlet beskatning, som modsvarende en effektiv beskatning på 15 pct. af indkomsten i det lavt beskattede, udenlandske selskab, vil forskellen mellem den opgjorte 'top-up'-skat og den faktiske 'top-up'-skat overføres til de efterfølgende år og opkræves via fortsat fradragsnægtelse og/eller anden ekstra skattebetaling.

De to regler har tilsammen til formål at sikre, at alle koncerner, som har et moderselskab, et datterselskab eller et fast driftssted i bare ét af de 137 lande, som har tilsluttet sig OECD-aftalen (og som således ventes at implementere aftalens spor 2), vil skulle betale en 'top-up'-skat, der modsvarende en effektiv minimumsskat på 15 pct. i hvert af de lande, hvori koncernen er etableret.

Minimumsbeskatningen indebærer visse undtagelser og omfatter ikke bl.a.

- Statslige virksomheder, internationale organisationer, non-profit organisationer, pensionskasser, visse investeringsfonde mv.
- Indkomst forbundet med rederivirksomhed mv.
- Indkomst svarende til 5 pct. af den bogførte værdi af et selskabs materielle aktiver og lønomkostninger.
- Selskaber, som er i opstartsfasen af deres internationale aktiviteter. Undtagelsen gælder i maksimalt 5 år og gælder kun selskaber, som har materielle aktiver i udlandet til en værdi af maksimalt 50 mio. euro og aktivitet i maksimalt 5 andre lande.
- Selskaber, hvis samlede indkomst er mindre end 1 mio. euro, og som er hjemmehørende i et land, hvor koncernens omsætning er mindre end 10 mio. euro.

For omfattede selskaber indebærer OECD's modelregler for spor 2 pligt til i standardiseret form at indberette en række oplysninger, herunder informationer, som er nødvendige for at opgøre den effektive beskatning samt evt. 'top-up'-skat i hvert af

de lande, hvor koncernen har selskaber. For at lette de administrative byrder kan indberetningen for flere selskaber i koncernen ske via ét af koncernens selskaber i det land, hvor dette selskab er hjemmehørende. Hvis landet har indgået en aftale med andre lande, hvor koncernen har selskaber, om efterfølgende automatisk udveksling af oplysningerne, vil selskaber i disse andre lande være fritaget for indberetningspligt. Oplysningerne skal indberettes senest 15 måneder efter afslutningen af det relevante regnskabsår.

Spor 2 indeholder desuden **en regel om kildebeskatning**, den såkaldte *Subject to Tax Rule (STTR)*, som indebærer, at udviklingslande får delvis ret til at kildebeskatte visse betalinger af renter og royalties mv. til udenlandske modtagere, hvis disse betalinger ikke beskattes med mindst 9 pct. i modtagerlandet.

Iht. OECD-aftalen er ikrafttrædelsen af spor 2 planlagt at skulle ske i 2023.

Kommissionen har 22. december 2021 fremsat forslag til *EU-implementering af de væsentligste elementer af OECD-aftalens spor 2*.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 115 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der kræver høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt enstemmig vedtagelse i Rådet.

3. Formål og indhold

137 lande har tilsluttet sig OECD-aftalen, som skaber en klar ramme for det videre arbejde, *jf. tabel 1*.

Med OECD-aftalen fastlægges bl.a. følgende elementer, *jf. ovenfor*:

- Minimumssatsen på 15 pct.
- Omsætningstærsklen på 750 mio. euro for omfattede koncerner.
- Undtagelser for visse koncerner, som ikke omfattes af minimumbeskatningen
- Indberetningskrav for omfattede selskaber

Kommissionens forslag

Formålet med forslaget er at sikre konsistent og ensartet EU-implementering af dele af OECD-aftalens spor 2. Dette notat fremhæver de mest centrale elementer i forslaget. For uddybende beskrivelse af forslaget henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022.

Kommissionens forslag baserer sig på de modelregler (herunder aftalens undtagelser), som OECD har udarbejdet i forlængelse af aftalen af 8. oktober, og som er godkendt af OECD's Inclusive Framework 14. december 2021. Modelreglerne er offentliggjort 20. december 2021.

Med Kommissionens forslag vil EU-landene være juridisk forpligtede til at gennemføre minimumsbeskatningen på 15 pct.

Kommissionens forslag vil finde anvendelse på multinationale koncerner med en global omsætning på mindst 750 mio. euro. Kommissionen foreslår dog at udvide minimumsbeskatningens anvendelsesområde sammenlignet med OECD-aftalen. For at sikre den fri etableringsret indebærer Kommissionens forslag således, at minimumsbeskatningen ikke kun skal sikres i multinationale koncerner med en global omsætning på mindst 750 mio. euro, men også skal sikres i *rent nationale* koncerner med en omsætning på mindst 750 mio. euro.

Kommissionen fastholder OECD-aftalens indberetningskrav, herunder at oplysninger skal indberettes senest 15 måneder efter afslutningen af det relevante regnskabsår. Kommissionen foreslår, at manglende eller fejlagtig indberetning skal sanktioneres med administrativ bødestraf.

Kommissionen lægger op til, at direktivet generelt træder i kraft 1. januar 2023 (dog 1. januar 2024 for den sekundære regel).

Formandskabets kompromisforslag

Det franske formandskab har senest 12. marts 2022 fremsat et kompromisforslag.

Kompromisforslaget baserer sig – som Kommissionens forslag – på OECD-aftalens modelregler (herunder aftalens undtagelser) og fastholder Kommissionens forslag om et udvidet anvendelsesområde, således at minimumsbeskatningen udover multinationale koncerner med en global omsætning på mindst 750 mio. euro også skal sikres i *rent nationale* koncerner med en omsætning på mindst 750 mio. euro.

Med kompromisforslaget vil EU-landene – som med Kommissionens forslag – være juridisk forpligtede til at gennemføre minimumsbeskatningen på 15 pct. Kompromisforslaget lægger dog op til, at EU-lande, hvis erhvervsmæssige aktiviteter overvejende er drevet af små virksomheder og start-ups, hvor omsætningen ikke overstiger OECD-aftalens tærskel, og som derfor er hjemsted for få moderselskaber omfattet af minimumsbeskatningen, kan udskyde implementeringen af direktivet i en begrænset periode. De EU-lande, som udskyder implementeringen, skal advisere Kommissionen. De EU-lande, som har implementeret reglerne, skal opkræve en 'top-up'-skat mhp. at bringe den effektive beskatning op på 15 pct. i de selskaber, som er hjemmehørende i de lande, der har udskudt implementeringen. Dette skal bidrage til at sikre, at udskudt implementering i enkelte EU-lande ikke skaber mulighed for omgåelse af minimumsbeskatningen og ikke medfører tab af samlet selskabsskatteprovenu.

Kompromisforslaget fastholder som Kommissionens forslag OECD-aftalens indberetningskrav, herunder at oplysninger skal indberettes senest 15 måneder efter afslutningen af det relevante regnskabsår. Iht. kompromisforslaget skal manglende eller fejlagtig indberetning udløse effektive, proportionale og afskrækkende sanktioner, som fastlægges nationalt, og ikke en harmoniseret administrativ bødestraf som foreslået af Kommissionen.

Med henvisning til, at OECD-aftalen generelt anviser planlagt ikrafttrædelse i 2023 (dog 2024 for den sekundære regel) uden nærmere specifik dato, lægger kompromisforslaget op til, at direktivets ikrafttrædelse generelt udskydes fra 1. januar 2023 til 31. december 2023 (dog fra 1. januar 2024 til 31. december 2024 for den sekundære regel). Kompromisforslagets implementeringsfrist er således i overensstemmelse med OECD-aftalen.

Tabel 1
OECD-aftalen, Kommissionens forslag og seneste kompromisforslag

	OECD-aftalen	Kommissionens forslag	Kompromisforslag af 12. marts 2022
Minimumssats	15 pct.	15 pct.	15 pct.
Omsætningstærskel	750 mio. euro	750 mio. euro	750 mio. euro
Undtagelser	Visse koncerner og enkelte begrænsede undtagelser	Visse koncerner og enkelte begrænsede undtagelser	Visse koncerner og enkelte begrænsede undtagelser
Indberetning	Krav om indberetning af oplysninger nødvendige for at opgøre 'top-up'-skat	Krav om indberetning af oplysninger nødvendige for at opgøre 'top-up'-skat Harmoniseret administrativ bødestraf ved mangelfuld indberetning	Krav om indberetning af oplysninger nødvendige for at opgøre 'top-up'-skat Effektive, proportionale og afskrækkende sanktioner, som fastlægges nationalt, ved mangelfuld indberetning

Kilde: OECD-aftalen, Kommissionens forslag og kompromisforslaget af 12. marts 2022

Formandskabet har ud over kompromisforslaget foreslået en fælles erklæring, som etablerer en *politisk* kobling til OECD-aftalens spor 1 om omfordeling af beskatningsret. Erklæringen indebærer, at EU-landene bekræfter deres engagement i OECD-arbejdets spor 1 mhp. at sikre enighed i 2022 og ikrafttrædelse i 2023. Rådets Juridiske Tjeneste har vurderet, at en egentlig *juridisk* kobling mellem et EU-direktiv og en multilateral konvention ikke er mulig.

4. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget kræver høring af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Fælles EU-implementation af OECD-aftalens spor 2 om en global minimumsbeskatning bidrager til hensigtsmæssige tilpasninger til EU's indre marked og ensartet

gennemførelse af reglerne i EU. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget om EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om en global standard for effektiv minimumsbeskatning indeholder bl.a. bestemmelser om afgrænsning af omfattede koncerner, opgørelse af disse koncerners effektive beskatning og gennemførelse af minimumsbeskatning, som vil kræve ændring af dansk ret.

Det bemærkes, at EU-harmoniserede administrative bøder ikke er forenelige med gældende dansk ret.

For en uddybende beskrivelse af forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget om EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om en global minimumsbeskatning og implementeringen heraf i dansk ret vil medføre betydelige statsfinansielle konsekvenser i form af et væsentligt merprovenu i størrelsesordenen 2,5 mia. kr. årligt. Det bemærkes, at forslaget om delvis omfordeling af beskatningsret til markedslande (OECD-aftalens spor 1) indebærer betydelige statsfinansielle konsekvenser i form af et væsentligt mindreprovenu. Samlet set vurderes OECD-aftalen med betydelig usikkerhed at indebære et mindre årligt merprovenu, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Provenuvirkninger af OECD-aftalen om international beskatning

Spor 1	Aftalen ved ikrafttrædelse	Aftalen efter 7 år
Omsætningstærskel for, hvornår koncerner omfattes	>20 mia. EUR	>10 mia. EUR
Profit, der omfattes af omfordeling af beskatningsret (% af omsætning)	>10 pct.	>10 pct.
Grad af omfordeling	25 pct.	25 pct.
Antal omfattede koncerner globalt	ca.100	ca. 200
Spor 1's virkning på dansk provenu	ca. -1,9 mia. kr.	ca. -2,2 mia. kr.
Spor 2		
Omsætningstærskel for, hvornår koncerner omfattes	>0,750 mia. EUR	>0,750 mia. EUR
Minimumsskattesats	15 pct.	15 pct.
Spor 2's virkning på dansk provenu	ca. 2,5 mia. kr.	ca. 2,5 mia. kr.
Samlet provenuvirkning for Danmark	ca. 0,6 mia. kr.	ca. 0,3 mia. kr.

Anm.: *Aftalen indebærer, at anvendelsesområdet udvides, hvis en evaluering efter syv år efter ikrafttrædelse viser, at implementeringen har været succesfuld. Provenuvirkningen er angivet i varigt niveau.

Kilde: OECD delegation samt Skatteministeriets egne beregninger.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om en global standard for effektiv minimumsbeskatning og implementeringen heraf i dansk ret vil medføre positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da forslaget medvirker til at mindske grænseoverskridende skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om en global minimumsbeskatning og implementeringen heraf i dansk ret vil på den ene side medføre administrative byrder for erhvervslivet i form af pligten til at indberette en række oplysninger til skattemyndighederne.

På den anden side skaber forslaget stabilitet og vished om internationale skatteregler, ligesom en bund under den effektive selskabsbeskatning sikrer mere lige konkurrencevilkår for danske koncerner, i det omfang udenlandske koncerner efter gældende regler effektivt beskattes lempeligere.

8. Høring

For høringssvar henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Samtlige EU-lande, som deltager i OECD's Inclusive Framework, har tilsluttet sig OECD-aftalen af 8. oktober 2021. Enkelte EU-lande var, i varierende grad, i OECD-forhandlingerne skeptiske, særligt over for minimumsbeskatning.

EU-landene drøftede senest forslaget om EU-implementering af minimumsbeskatning på ECOFIN 15. marts 2022, hvor de fleste lande støttede formandskabets kompromis. Der er bl.a. bred enighed om forslagets udvidede anvendelsesområde og om, at manglende eller fejlagtig indberetning skal sanktioneres effektivt, proportionalt og afskrækkende på nationalt niveau.

Der er dog fortsat enkelte udeståender i forhandlingerne, som formandskabet med sit kompromis har forsøgt at adressere.

En række EU-lande har udtrykt bekymring for hurtig implementering. De fleste lande vurderes umiddelbart tilfredse med den udskudte implementeringsfrist fra 1. januar 2023 til 31. december 2023.

Enkelte lande har tilkendegivet mere substantielle forbehold.

En mindre gruppe lande har fremhævet, at forslagets implementering bør afvente implementering af OECD-aftalens spor 1. De fleste af disse lande vurderes umiddelbart tilfredse med den foreslåede erklæring, hvori EU-landene bekræfter deres engagement i OECD-arbejdets spor 1. Ét enkelt land lægger vægt på en juridisk kobling.

Ét enkelt EU-land har arbejdet for, at implementeringen af forslagets primære regel gøres frivillig. Det er uklart, om dette land vil kunne tilslutte sig den foreslåede udskydelse for lande med få hjemmehørende moderselskaber, eller om der vil være behov for yderligere justeringer mhp. at opnå enstemmighed. Kommissionen – støttet af en lang række EU-lande – har udtrykt bekymring for, at frivillighed ikke understøtter forslagets formål og principperne for EU's indre marked.

10. Generel dansk holdning

Regeringen arbejder generelt for at sikre, at alle virksomheder, digitale såvel som ikke-digitale, betaler deres skat og bidrager til fællesskabet.

Regeringen har arbejdet for at øge ambitionsniveauet i det internationale arbejde mod brugen af skattely og skattespekulation, herunder i OECD-forhandlingerne.

Derfor er regeringen særligt positiv over for OECD-aftalens spor 2, der har til formål at lægge en effektiv global bund under selskabsskatten, idet alle større multinationale koncerner med aktivitet i bare ét af de lande, der implementer aftalen, vil blive omfattet af minimumsbeskatningen på 15 pct. Regeringen vurderer, at det er et afgørende tiltag til at bekæmpe skatteundgåelse og til at stoppe skadelig skattekonkurrence.

Regeringen er ligeledes positiv overfor, at de allerstørste og mest profitable globale koncerner, herunder også en række store digitale selskaber, fremadrettet skal betale en del af deres skat dér, hvor de har deres aktivitet.

Regeringen støtter en juridisk bindende, konsistent og ensartet EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om effektiv minimumsbeskatning, herunder støtter regeringen det aktuelle kompromisforslag, som vurderes i tråd med OECD-aftalens regler og formål, og vurderer, at forslagets udvidede anvendelsesområde sikrer en hensigtsmæssig tilpasning til EU's indre marked. Regeringen støtter ligeledes, at selskaber, som forsømmer deres indberetningspligt, sanktioneres effektivt, proportionalt og afskrækkende på nationalt niveau.

Regeringen støtter rettidig implementering i overensstemmelse med OECD-aftalen.

Regeringen arbejder for det mest muligt ambitiøse kompromis, tættest muligt på det aktuelle, hvorom der kan opnås enstemmighed.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til EU-implementering af dele af OECD-aftalen spor 2 er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 13. januar 2022 forud for ECOFIN 18. januar 2022 og til forhandlingsoplæg 14. marts 2022 forud for ECOFIN 15. marts 2022. Der henvises til samlenotater om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. januar 2022 og 4. marts 2022 samt til samlenotat om status for OECD-arbejdet

med beskatning af den digitale økonomi oversendt til Folketingets Europaudvalg 3. marts 2021 forud for ECOFIN 16. marts 2021.

Dagsordenspunkt 6: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM (2020) 408, KOM (2022) 75

1. Resume

EU's genopretningsfacilitet trådte i kraft i februar 2021, og de fleste EU-lande har offentliggjort deres genopretningsplaner efter en grundig dialog med Kommissionen om planerne.

Kommissionen har siden medio juni 2021 løbende fremlagt forslag til rådsimplementerende beslutninger vedr. de enkelte landes genopretningsplaner, der herefter skal godkendes i ECOFIN med kvalificeret flertal. ECOFIN har indtil nu godkendt rådsimplementerende beslutninger for 22 lande. Kommissionen har ligeledes påbegyndt udbetaling af forudbetalinger til landene.

ECOFIN ventes 5. april 2022 igen generelt at gøre status for arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og landenes respektive genopretningsplaner, herunder med udgangspunkt i Kommissionens årlige rapport vedr. implementeringen af genopretningsfaciliteten af 1. marts 2022. Der er aktuelt ikke lagt op til godkendelse af rådsimplementerende beslutninger om genopretningsplaner på dette møde. Yderligere forslag til rådsimplementerende beslutninger ventes fremlagt i løbet af 2022.

Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene vil løbende blive besluttet af Kommissionen, når genopretningsplanerne er godkendt og i takt med, at landene opnår milepæle og mål i deres genopretningsplaner. Kommissionen påbegyndte processen med udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål ultimo 2021.

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, der trådte i kraft 19. februar 2021.

For danske generelle prioriteter vedr. implementering af genopretningsfaciliteten og rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner henvises til samlenotatet og forelæggelse af forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg 8. juli 2021 forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

ECOFIN drøftede status for implementering af genopretningsfaciliteten 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april, 18. juni, 9. november og 7. december 2021 samt 18. januar 2022. ECOFIN godkendte de første 12 genopretningsplaner 13. juli 2021 og yderligere hhv. 4 planer 26. juli, 2 planer 6. september, 1 plan 5. oktober og 3 planer 28. oktober 2021. Der henvises til tidligere samlenotater og forelæggelser om genopretningsfaciliteten og arbejdet med landenes genopretningsplaner i Folketingets Europaudvalg.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument (*"Next Generation EU"*), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet (*"Recovery and Resilience Facility"*) på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser). Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021.

Genopretningsplanerne

Arbejdet med at operationalisere genopretningsfaciliteten er i gang. For at modtage midler fra genopretningsfaciliteten skal EU-landene hver især udarbejde nationale genopretningsplaner (*"Recovery and Resilience Plans"*), hvor landene beskriver de tiltag (reformer og investeringer), som den finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten (direkte støtte og lån) skal finansiere.

Genopretningsplanerne skal bidrage til at adressere landespecifikke anbefalinger som led i det økonomiske samarbejde i EU (*det europæiske semester*), grøn og digital omstilling samt til at understøtte vækst, arbejdspladser, økonomisk robusthed og til økonomisk, social og territorial samhørighed.²¹

På nuværende tidspunkt har 26 EU-lande, herunder Danmark, afleveret deres genopretningsplaner til Kommissionen, *jf. bilag 2*.

Kommissionens vurdering og forslag til rådsimplementerende beslutninger

De afleverede genopretningsplaner skal vurderes af Kommissionen, der herefter fremlægger juridisk bindende retsakter i form af forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. planernes indhold. Kommissionens forslag til rådsimplementerede beslutning skal herefter godkendes af ECOFIN med kvalificeret flertal.

For yderligere information om processen for operationalisering af genopretningsfaciliteten, herunder vedr. udbetalinger og opfølgningen på de milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt i de respektive landes genopretningsplaner, henvises til samlenotat forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Der har løbende været en uformel bilateral dialog mellem de enkelte lande og Kommissionen om landenes genopretningsplaner, herunder på basis af udkast til genopretningsplanerne. Formålet med dialogen har været, at landene har haft mulighed for at styrke deres genopretningsplaner, forud for at planerne afleveres, herunder for at sikre, at planerne lever op til de krav, som er fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, og at Kommissionen er enig heri.

²¹ Link til Kommissionens hjemmeside om genopretningsfaciliteten, herunder retningslinjer for genopretningsplaner: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en.

Kommissionen skal i sin vurdering af landenes genopretningsplaner tage hensyn til 11 forordningsbestemte kriterier²², herunder om planen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, at skabe arbejdspladser, at fremme den økonomiske, institutionelle og sociale robusthed samt effektivt vil bidrage til grøn og digital omstilling og til at adressere landespecifikke udfordringer identificeret som led i det europæiske semester, *jf. boks 1 og bilag 1*.

Boks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Bidrager til de 6 søjler: *i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge*
2. Adresserer anbefalinger i det europæiske semester
3. Skaber vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm"
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct.
7. Genopretningsplanen har varig virkning
8. Effektive milepæle og mål for gennemførelsen
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer
11. Indeholder sammenhængende reformer og investeringer

Anm.: For uddybning af de 11 kriterier, *se bilag 1*.

Kilde: Anneks V i *Forordningen om en genopretningsfacilitet*, KOM(2020)408.

For hvert af de 11 kriterier gives enten vurderingen A (*høj grad af opfyldelse*), B (*middel grad af opfyldelse*) eller C (*lav grad af opfyldelse*). En *samlet positiv* vurdering af en genopretningsplan tildeles under flg. betingelser:

- kriterierne 2, 3, 4, 5, 6 og 10 skal alle tildeles vurderingen A²³, og
- for de øvrige 5 kriterier *skal* der tildeles mindst to A'er og ingen C'er.

Såfremt Kommissionen tildeler en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, vil Kommissionen fremlægge forslag til en rådsimplementerende beslutning. For yderligere generel information om Kommissionens vurdering og indholdet i de rådsimplementerende beslutninger henvises til samlenotat forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Kommissionen har siden medio juni 2021 løbende fremlagt vurderinger og forslag til rådsimplementerende beslutninger vedr. de enkelte landes genopretningsplaner.

ECOFIN vedtog 13. juli 2021 rådsimplementerende beslutninger på baggrund af Kommissionens forslag for de første 12 lande (Portugal, Spanien, Grækenland, Danmark, Luxembourg, Østrig, Letland, Slovakiet, Tyskland, Italien, Belgien og Frankrig) samt 26. juli, 6. september, 5. oktober og 28. oktober for yderligere hhv.

²² Anneks V i *Forordningen om en genopretningsfacilitet*, KOM(2020)408.

²³ Betingelserne for en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen følger generelt af forordningen om genopretningsfaciliteten, mens kravet om A til kriterie 4 og 10 følger af hhv. taksonomi-forordningen, KOM(2018)354, og finansforordningen.

4 lande (Kroatien, Cypern, Litauen og Slovenien), 2 lande (Irland og Tjekkiet), 1 land (Malta) og 3 lande (Estland, Finland og Rumænien). For information om disse lande henvises til samlenotater forud for henholdsvis ECOFIN 13. juli, 26. juli, 6. september, 5. oktober og 28. oktober 2021.

Kommissionen har ligeledes gennemført forudbetalinger til en række lande med godkendte rådsimplementerende beslutninger, herunder Danmark, *jf. bilag 2*. Et land kan anmode om forudbetaling (dvs. udbetaling inden reformer og investeringer er gennemført), hvor Kommissionen kan udbetale op til 13 pct. af hhv. det direkte tilskud og evt. lån, når en rådsimplementerende beslutning om det pågældende lands plan er vedtaget i Rådet inden udgangen af 2021, og en bilateral finansierings- og evt. låneaftale mellem Kommissionen og det pågældende land er indgået.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 5. april 2022 igen at gøre status for implementering af genopretningsfaciliteten og arbejdet med landenes nationale genopretningsplaner. Der er aktuelt ikke lagt op til godkendelse af rådsimplementerende beslutninger om genopretningsplaner på dette møde. Yderligere forslag til rådsimplementerende beslutninger ventes fremlagt i løbet af 2022.

Drøftelsen på ECOFIN vil bl.a. kunne komme ind på Kommissionens årlige rapport vedr. implementeringen af genopretningsfaciliteten, der blev offentliggjort 1. marts 2022.

I Kommissionens rapport anføres det, at implementeringen af genopretningsfaciliteten fortsat er på et tidligt stadie, hvorfor der endnu ikke er overblik over implementeringens konkrete bidrag til de mål, der er fastlagt i forordningen liggende til grund for genopretningsfaciliteten. Kommissionen vurderer dog, at implementeringen af faciliteten overordnet er på rette spor med Rådets godkendelse af foreløbigt 22 genopretningsplaner, der i alt indeholder direkte støtte svarende til 291 mia. euro og lån svarende til 158 mia. euro. Kommissionen gør også status for betalingsanmodningerne, hvor Kommissionen er påbegyndt udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål, *jf. bilag 2*. Kommissionen nævner, at man i alt forventer ca. 30 betalingsanmodninger i 2022.

De konkrete udbetalinger vil generelt ske i takt med, at landene opnår milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt i de rådsimplementerende beslutninger om deres respektive genopretningsplaner.²⁴ Den første udbetaling under faciliteten, som blev godkendt til Spanien 22. december 2021, viser ifølge Kommissionen, at faciliteten understøtter implementeringen af reformer og investeringer i

²⁴ Kommissionen har op til to måneder til at vurdere en betalingsanmodning. Kommissionen træffer beslutning²⁴ om de enkelte udbetalinger efter høring af EU's økonomiske og finansielle Udvalg (EFC). Hvis et eller flere EU-lande undtagelsesvis finder, at der er alvorlige afvigelser fra en tilfredsstillende opnåelse af de relevante milepæle og mål, kan de anmode formanden for Det Europæiske Råd om at henvise sagen til det Det Europæiske Råd.

EU-landene. Kommissionen vurderer generelt, at investeringerne og reformerne, der understøttes af genopretningsfaciliteten, vil bidrage til at adressere EU-landenes specifikke udfordringer og til at fremme facilitetens overordnede målsætninger om bl.a. grøn og digital omstilling, inklusiv og bæredygtig vækst, samhørighed samt økonomisk og sundhedsmæssig robusthed.

Kommissionens genopretningsscoreboard²⁵, der er offentligt tilgængelig, viser den løbende fremgang med implementeringen af EU-landenes genopretningsplaner på baggrund af en række indikatorer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsimplementerede beslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

Det bemærkes, at der med finansloven for 2021 er indarbejdet virkningen af en forventet hjemtagelse af midler fra EU's genopretningsfacilitet.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet.

²⁵ http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Kommissionen skønner, at genopretningsinstrumentet²⁶ (NGEU) samlet set kan løfte det danske BNP med 0,4-0,6 pct. i 2024 og øge beskæftigelsen med 8.000 personer.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne opnår formålet med genopretningsfaciliteten. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsinstrumentet kan understøtte den økonomiske genopretning, vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, omend det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage drøftelsen om status for arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og landenes respektive genopretningsplaner til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (*Next Generation EU*) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, der trådte i kraft 19. februar 2021.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

²⁶ Genopretningsfaciliteten udgør ca. 90 pct. af NGEU, som også omfatter andre EU-tiltag, herunder ReactEU, Horison, InvestEU, Fonden for Retfærdig omstilling, Udvikling af landdistrikterne og RescEU.

For danske generelle prioriteter vedr. genopretningsfaciliteten henvises til samlenotater og forelæggelser, herunder forhandlingsoplægget i Folketingets Europaudvalg 16. juni 2020 og forelæggelsen forud for ECOFIN 6. oktober 2020.

For danske generelle prioriteter vedr. implementering af genopretningsfaciliteten og rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner henvises til samlenotatet og forelæggelse af forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 13. juli 2021.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen foreløbigt blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. januar 2022. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for ECOFIN).

Samlenotat om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg fik desuden en orientering om forventningerne til indholdet af Kommissionens vurdering og forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. den danske plan i forbindelse med et fælles samråd 16. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Bilag 1: Vurderingskriterierne for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilag - boks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do-no-harm"-princip).
5. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korruption, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder foranstaltninger til gennemførelse af reformer og investeringer, der repræsenterer sammenhængende tiltag.

Kilde: Anneks V i Forordningen om en genopretnings- og resiliensfacilitet, KOM(2020)408

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner

Bilagstabel 1 - Status for EU-landenes genopretningsplaner – medio marts 2022										
Land	Plan afleveret	Beslutningsforslag ¹	Mulig finansiel assistance (mia. euro)		Ansøgt finansiel assistance (mia. euro) ⁴		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁵ (mia. euro)	
			Direkte støtte ²	Lån ³	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	30. april	<i>23. juni</i>	5,9	32,4	5,9	0,0	0,8	-		
BG	15. oktober		6,3	4,2	6,6	0,0				
CY	17. maj	<i>8. juli</i>	1,0	1,5	1,0	0,2	0,1	0,03		
DK	30. april	17. juni	1,6	21,3	1,6	0,0	0,2⁶	-		
EE	18. juni	<i>5. oktober</i>	1,0	1,9	1,0	0,0	0,1	-		
FI	27. maj	<i>4. oktober</i>	2,1	16,4	2,1	0,0	0,3			
FR	29. april	<i>23. juni</i>	39,4	164,9	40,9	0,0	5,1	-	7,4	
EL	28. april	<i>17. juni</i>	17,8	12,5	17,8	12,7	2,3	1,7		
IE	28. maj	<i>16. juli</i>	1,0	24,2	1,0	0,0				
IT	30. april	<i>22. juni</i>	68,9	121,7	68,9	122,6	9,0	15,9		
HR	15. maj	<i>8. juli</i>	6,3	3,7	6,3	0,0	0,8	-		
LV	30. april	<i>22. juni</i>	2,0	2,1	1,8	0,0	0,2	-		
LT	15. maj	<i>2. juli</i>	2,2	3,3	2,2	0,0	0,3	-		
LU	30. april	<i>18. juni</i>	0,1	4,3	0,1	0,0	0,01	-		
MT	13. juli	<i>16. september</i>	0,3	0,9	0,3	0	0,04			
NL			6,0	55,1						
PL	3. maj		23,9	36,2	23,9	12,1				
PT	22. april	<i>16. juni</i>	13,9	14,5	13,9	2,7	1,8	0,4		
RO	31. maj	<i>27. september</i>	14,2	15,2	14,3	15,0	1,9	1,9		
SK	29. april	<i>21. juni</i>	6,3	6,4	6,6	0,0	0,8	-		
SI	30. april	<i>2. juli</i>	1,8	3,3	1,8	0,7	0,2	0,0		
ES	30. april	<i>16. juni</i>	69,5	84,6	69,5	0,0	9,0	-	10,0	
SE	28. maj		3,3	32,2	3,2	0,0				
CZ	2. juni	<i>19. juli</i>	7,1	15,2	7,0	0,0	0,9	-		
DE	28. april	<i>22. juni</i>	25,6	234,5	27,9	0,0	2,3	-		
HU	12. maj		7,2	9,9	7,2	0,0				
AT	30. april	<i>21. juni</i>	3,5	27,0	4,5	0,0	0,5	-		
I alt			338,2	360⁷	336,0	166,0	36,6	19,9	17,4	

Anm.: ¹Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er markeret med kursiv, er også rådgodkendt på ECOFIN. ²Fordelingen af direkte støtte er baseret på Kommissionens efterårsprognose, oktober 2020, for udviklingen i EU-landenes BNP 2020-21. Den endelige tildeling fra EU's genopretningsfacilitet fastlægges i sommeren 2022 pba. den faktiske udvikling i EU-landenes BNP. Fordelingskriterierne fremgår af forordningen om genopretningsfaciliteten samt https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe/pillars-next-generation-eu_en. ³Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. ⁴Baseret på Kommissionens offentliggjorte forslag til rådsimplementerende beslutninger om genopretningsplaner, hvor muligt. ⁵Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁶Knap 1,5 mia. kr. udbetalt af Kommissionen 2. september 2021. ⁷I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. for den samlede tildeling af lån til EU-landene. EU-landene er altså ikke garanteret lån for 6,8 pct. af BNI (som er det landespecifikke loft), da summen af lån for 6,8 pct. af BNI til alle lande er højere end 360 mia. euro.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretnings-scoreboard.

Bilagstabel 2
Status for EU-landenes genopretningsplaner – medio marts 2022

	BE	CY	DE	DK	EL	ES	FR	IT	LU	LT	LV	PT	SI	CZ	HR	AT	IE	SK	RO	MT	EE	FI	PL	HU	SE	BG	NL	
26 genopretningsplaner indsendt til Kommissionen																												
22 planer vurderet af Kommissionen																												
22 beslutningsforslag vedtaget af Rådet																												
21 udbetalinger af forudbetalinger																	*											
6 betalingsanmodninger indsendt til Kommissionen																												
2 betalingsanmodninger godkendt af Kommissionen																												

Anm.: *Irland har ikke anmodet om forudbetaling.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretningsscoreboard.

Dagsordenspunkt 7: Økonomiske konsekvenser af sanktioner mod Rusland

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

ECOFIN ventes 5. april 2022 at have en drøftelse af de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder de markante sanktioner mod Rusland og mulige russiske modsvar. Drøftelsen ventes bl.a. at fokusere på implikationerne af Ruslands invasion for EU-landenes økonomier og håndteringen heraf, herunder overvejelser om afbødende tiltag i de enkelte EU-lande og mulige tiltag på EU-niveau. Det er muligt, at ECOFIN vil skulle følge op på nogle elementer fra topmødet for EU's stats- og regeringschefer, der afholdes 24.-25. marts 2022.

2. Baggrund

EU har, herunder sammen med USA, som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine indført omfattende og hårde økonomiske sanktioner over for Rusland, oven i de eksisterende sanktioner fra Ruslands annektering af Krim i 2014.

De skærpede EU-sanktioner omfatter bl.a. (prioriteret uddrag og beskrivelse):

- **Økonomiske sanktioner:** Markante finansielle restriktioner, herunder stop for transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver, og udelukkelse af syv af de største russiske banker fra det internationale betalingsformidlingssystem, SWIFT. Der er også indført betydelige restriktioner i russiske bankers og statsejede selskabers adgang til de europæiske kapitalmarkeder. Der er indført et forbud mod levering af eurosedler til Rusland samt forbud mod kreditvurderinger af russiske kunder. Derudover er der indført tiltag for at sikre, at krypto-aktiver ikke anvendes til at omgå sanktionerne.
- **Individuelle sanktioner:** Markant udvidelse af EU's liste over sanktionsdesignerede russere og russiske virksomheder, hvilket indebærer indrejseforbud, samhandelsforbud og indefrysning af aktiver, herunder for personer knyttet til Kreml, inkl. præsident Putin og udenrigsminister Lavrov, medlemmer af det russiske parlament samt russiske oligarker.
- **Sektorspecifikke sanktioner:** Der er bl.a. indført en række sanktioner rettet mod særligt den russiske energi- og flytransportsektor, herunder forbud mod nye investeringer i den russiske energisektor, importforbud på russisk jern- og stålprodukter, samt skærpede EU-eksportrestriktioner i forhold til luksusvarer og såkaldte "dual-use"-produkter (udstyr med dobbelt anvendelse) og almindelig moderne teknologi (fx computere mv.) samt eksport til den russiske militærindustrielle sektor. EU's luftrum er endvidere blevet lukket for russiske flyselskaber.

- **Sanktioner relateret til internationalt samarbejde:** Det er bl.a. besluttet at fratage Ruslands nuværende fordelagtige handelsvilkår (lave toldsatser) inden for rammerne af WTO (såkaldt Most Favoured Nation-status) samt at arbejde for suspension af Ruslands medlemskabsrettigheder i Verdensbanken, IMF og andre internationale finansielle institutioner.

Som reaktion på Belarus' involvering i Ruslands militære invasion af Ukraine har EU vedtaget en række sanktioner mod Belarus, der ligesom Rusland allerede inden invasionen var underlagt en række EU-sanktioner. EU har i den forbindelse bl.a. indført yderligere handelsrestriktioner og finansielle restriktioner, herunder restriktioner rettet mod den belarusiske centralbank og finansielle institutioner i Belarus.

Der blev afholdt uformelt topmøde 10.-11. marts 2022 blandt EU's stats- og regeringschefer i Versailles, Frankrig. Fokus var primært på Rusland-krisen og de afledte konsekvenser heraf. Kommissionen blev på topmødet opfordret til at fremlægge en række planer i den kommende tid vedrørende bl.a. håndtering af stigende energipriser og europæisk uafhængighed af russiske energikilder. I en erklæring fra topmødet opfordres Kommissionen bl.a. til inden udgangen af maj at fremlægge et udspil (en RePowerEU-plan) til at udfase afhængigheden af russisk fossile brændstoffer "hurtigst muligt"; inden udgangen af marts at fremlægge en plan, der "sikrer forsyningssikkerhed og overkommelige energipriser næste vinter"; samt til at fremlægge muligheder ift. at håndtere stigende fødevarerpriser.

Der afholdes formelt topmøde for EU's stats- og regeringschefer 24.-25. marts 2022, som ventes præget af de samme temaer.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 5. april 2022 at have en drøftelse af de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder de markante sanktioner mod Rusland og mulige russiske modsvar. Drøftelsen ventes bl.a. at fokusere på implikationerne af Ruslands invasion for EU-landenes økonomier og håndteringen heraf, herunder overvejelser om afbødende tiltag i de enkelte EU-lande og mulige tiltag på EU-niveau. Det er muligt, at ECOFIN vil skulle følge op på nogle elementer fra topmødet for EU's stats- og regeringschefer, der afholdes 24.-25. marts 2022.

EU's sanktioner og udviklingen i Ukraine og Rusland ventes at have negativ betydning for EU-landenes økonomier, særligt via stigende energipriser, men også via svækket forbrugertillid og lavere samhandel. Krisen har medført stigende risikoaversion globalt.

ECB offentliggjorde 10. marts 2022 en ny prognose²⁷ for euroområdet økonomi, som indeholder en første foreløbig vurdering af de økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine. ECB vurderer i grundforløbet, at BNP-væksten i euroområdet vil udgøre 3,7 pct. i 2022 og 2,8 pct. i 2023. I forhold til ECB's december-prognose svarer det til en nedjustering på 0,5 pct.-point for 2022 og 0,1 pct.-point for 2023. For så vidt angår inflationsudviklingen forventer ECB, at inflationen vil forblive meget høj i de kommende måneder, før den langsomt vil aftage. ECB forventer i grundforløbet en inflation på 5,1 pct. i 2022 faldende til 2,1 pct. i 2023.

OECD offentliggjorde 17. marts 2022 en analyse²⁸ af de økonomiske og sociale omkostninger af krigen i Ukraine. Analysen af de økonomiske konsekvenser er baseret på modelberegninger af effekten af højere energipriser, øget usikkerhed samt en nedgang i handelen med Rusland og Ukraine. Beregningerne peger overordnet på en reduktion i globalt BNP i 2022 på 1,0 pct.-point i forhold til grundforløbet skønnet i december 2021, med lidt større negativ effekt i euroområdet (1,4 pct.-point) og lidt mindre i USA (omtrent 0,9 pct.-point). Beregningerne baserer sig på en antagelse om, at inflationen i 2022 forøges med omtrent 2,5 pct.-point globalt set i forhold til grundforløbet fra december 2021, herunder en forøgelse på 2,0 pct.-point i euroområdet. OECD antager endvidere en nedgang i den indenlandske efterspørgsel i Rusland på 15 pct., mens efterspørgslen i Ukraine forudsættes at falde med 40 pct. OECD's antagelser er baseret på erfaringer fra tidligere krige og episoder med indførelse af sanktioner.

Kommissionen har endnu ikke fremlagt en vurdering af de økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet støtter EU's sanktioner mod Rusland. Europa-Parlamentet har 1. marts 2022 opfordret til skrappe sanktioner mod Rusland.²⁹

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

²⁷ Link til ECB-prognose, 10. marts 2022: [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2022 \(europa.eu\)](https://www.ecb.europa.eu/press/pr/20220310/1/html/index.en.html)

²⁸ Link til OECD-rapport, 17. marts 2022: [Economic and Social Impacts and Policy Implications of the War in Ukraine | OECD Economic Outlook, Interim Report March 2022 : Economic and Social Impacts and Policy Implications of the War in Ukraine | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/economics/economic-and-social-impacts-and-policy-implications-of-the-war-in-ukraine_30948122)

²⁹ Link til pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet, 1. marts 2022: [Ukraine: Parliament calls for tougher sanctions against Russia | News | European Parliament \(europa.eu\)](https://www.europarl.europa.eu/press-room/en/answer-to-questions/20220301-ukraine-parliament-calls-for-tougher-sanctions-against-russia)

7. Økonomiske konsekvenser

EU's sanktioner og udviklingen i Ukraine og Rusland ventes at have negativ betydning for EU-landenes økonomier, herunder dansk økonomi, bl.a. via stigende energipriser, svækket forbrugertillid og lavere samhandel.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage en drøftelse af de økonomiske og finansielle konsekvenser af sanktioner mod Rusland til efterretning. Der er bred opbakning blandt EU-landene til sanktionerne mod Rusland. EU-landene ventes generelt at lægge vægt på vigtigheden af samarbejde og koordination på tværs af EU-landene for at imødegå konsekvenserne af krisen.

Der er endnu ikke klarhed over EU-landenes holdning til eventuelle forslag til afbødende tiltag på EU-niveau.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for så stærke og hårde økonomiske sanktioner mod Rusland som muligt.

Samtidig bør man løbende vurdere sanktionernes effektivitet mhp. eventuelle styrkelser af sanktionerne.

Det er vigtigt, at EU's finansministre løbende forholder sig til situationen og dens effekter på europæisk økonomi samt håndteringen heraf.

Regeringen forventer at kunne tage en drøftelse af de økonomiske og finansielle konsekvenser af sanktionerne til efterretning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg fik forelagt sagen vedr. økonomiske konsekvenser af sanktioner mod Rusland til skriftlig orientering forud for en uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre (ECOFIN) 2. marts 2022. Folketingets Europaudvalg fik desuden 14. marts 2022, i forbindelse med forelæggelsen af ECOFIN 15. marts under "siden sidst", en mundtlig orientering om status i sagen.

Dagsordenspunkt 8: Rådskonklusioner om EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område i en åben økonomi

KOM(2021)32

1. Resume

ECOFIN skal 5. april 2022 vedtage rådskonklusioner om EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område i en åben økonomi, som gør status omkring et år efter en meddelelse om strategisk autonomi fra Kommissionen. Strategien (meddelelsen) sigter særligt på en stærkere international rolle for euroen, og at sikre robustheden af den finansielle sektor og beskytte det økonomiske og finansielle system mod skadelig praksis og sanktioner fra tredjelande.

Kommissionen vil muligvis i forbindelse med strategien beslutte at fremsætte forslag til en digital euro, forslag vedr. styrkelse af bankunionen, forslag til bedre at beskytte virksomheder mod tredjelandes foranstaltninger, samt forslag til styrkelse af EU's blokeringsstatut vedr. sanktioner. Forslag fra Kommissionen som led i udmøntningen af strategien vil skulle behandles og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet, afhængig af forslagens hjemmel.

Regeringen støtter udkastet til konklusioner vedr. EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område, som generelt imødekommer danske prioriteter, særligt målet om at gøre EU til en global leder inden for bæredygtig finansiering.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde 19. januar 2021 en strategi (meddelelse), som overordnet har til formål at fremme EU's økonomiske og finansielle systems åbenhed, styrke og modstandsdygtighed (strategisk autonomi).³⁰ Strategien understøttes af fire delelementer indeholdende en række tiltag:

- Sikre grundlaget for et stærkere EU
- Fremme euroens internationale rolle
- Styrke robustheden af EU's finansielle markeders infrastruktur
- Forbedre implementeringen og håndhævelsen af EU-sanktioner

Strategien er et led i Kommissionens generelle arbejde med at styrke EU's internationale og den finansielle sektor i EU efter Brexit.

³⁰ Link til Kommissionens meddelelse til at fremme EU's økonomiske og finansielle systems åbenhed, styrke og modstandsdygtighed: [Europas økonomiske og finansielle system](#).

Kommissionens meddelelse følger op på konklusioner fra Det Europæiske Råd (DER) 1.-2. oktober 2020.³¹ DER fremhævede bl.a., at der skal opnås strategisk autonomi og samtidig bevares en åben økonomi i EU.

Forslag fra Kommissionen som led i udmøntningen af strategien vil skulle behandles og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet, afhængig af forslagens hjemmel.

3. Formål og indhold

ECOFIN skal 5. april 2022 beslutte rådskonklusioner om EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område i en åben økonomi. Konklusionerne gør status omkring et år efter Kommissionens meddelelse.

I udkastet til konklusioner udtrykker Rådet bl.a. følgende (prioriteret uddrag):

- **Generelt:** Rådet understreger, at EU med sit meget store og åbne økonomiske og finansielle system ser sig forpligtet til at bidrage til og bevare en åben international økonomisk og finansiell orden, baseret på princippet om multilateralt samarbejde, fairness og lige konkurrencevilkår. Opnåelse af strategisk autonomi samtidig med bevarelse af en åben økonomi er i den forbindelse et centralt mål for EU.
- Rådet understreger stats- og regeringschefernes engagement, som indeholdt i erklæringen fra Versailles 10.-11. marts 2022, om at tage større ansvar for EU's sikkerhed og tage yderligere skridt mod EU's suverænitæt, mindske afhængighed og udforme en ny vækst og investeringsmodel for 2030.
- *Seneste udviklinger:* Rådet bemærker, at særligt konsekvenserne af COVID 19-krisen, globale forsinkelser i levering af kritiske varer og tjenester, ubalancer på globale energimarkeder og geopolitiske spændinger har understreget vigtigheden af at fremme EU's strategiske autonomi samtidig med bevarelse af en åben økonomi, særligt mhp. at sikre robustheden af EU-landenes økonomier og beskytte EU's økonomiske og finansielle interesser. Det understreges, at Ruslands uprovokerede militære aggression mod Ukraine har resulteret i stigende ustabilitet, strategisk konkurrence og sikkerhedstrusler.
- *Bærende elementer i strategien:* Rådet understreger, at en samlet strategi for EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område hviler på særligt følgende centrale elementer: sikre en stærkere international rolle for euroen gennem stærkere Økonomisk og Monetær Union (ØMU) samt fremme af brugen af euroen globalt; sikre robustheden af den finansielle sektor til at understøtte økonomien, herunder gennem styrkelse af bankunionen og kapitalmarkedsunionen og mindsket afhængighed af tredjelandes finansielle institutioner

³¹ Link til konklusioner fra Det Europæiske Råd 1.-2. oktober 2020: [Konklusioner fra Det Europæiske Råd, 1.-2. oktober 2020 - Consilium \(europa.eu\)](#).

og infrastruktur, hvor der er risici for finansiel stabilitet; beskytte EU's økonomiske og finansielle system mod konsekvenserne af ekstraterritorial anvendelse af tredjelandes sanktioner o.l. (dvs. konsekvenser for virksomheder hjemmehørende i EU af tredjelandes sanktioner), i tillæg til et velfungerende EU-regime for sanktioner.

- **Euroens internationale rolle:** Rådet understreger, at euroens internationale rolle først og fremmest understøttes af styrken og stabiliteten i ØMU'en og dens økonomiske fundament, mobilisering af privat kapital og rammevilkår, der styrker europæiske aktørers internationale position og konkurrenceevne.
- *Hidtidige tiltag:* Rådet genkalder sig, at EU det seneste år har taget en række vigtige skridt til at fremme EU's finansielle autonomi i en åben økonomi og euroens internationale rolle, under hensyn til nationale valutaer, herunder en genopretningspakke på kapitalmarkedsområdet i lyset af COVID 19-krisen, samt udstedelsen af betydelige mængder af obligationer under genopretningsinstrumentet ("Next Generation EU" – NGEU).
- *Nye tiltag:* Rådet opfordrer Kommissionen til at fremsætte yderligere tiltag til at styrke euroens rolle og den grønne omstilling, fx ved at fremme EU som et globalt grønt finansielt centrum og euroen som en afregningsvaluta for bæredygtige investeringsprodukter. Styrkelsen af bankunionen og kapitalmarkedsunionen og fremme af et effektivt indre marked for finansielle tjenester kan også bidrage til at styrke euroens internationale rolle.
- *Digital finans og en mulig digital euro:* Rådet støtter Kommissionens arbejde med digital finans og en analyse af en mulig digital euro (digital centralbankvaluta).³² ECB og Kommissionen opfordres til at fortsætte deres forberedende arbejde, under hensyn til implikationer for digitale detailbetalinger, finansiel stabilitet og pengepolitik, i tæt samarbejde med EU-landene, hvor konsekvenser både for EU-lande i og uden for euroen skal belyses.
- Rådet bemærker, at en digital euro vil alene kunne supplere – men ikke erstatte – kontanter. Ved at komplementere private digitale betalingssystemer kan en digital euro fremme innovation i den finansielle sektor og økonomien. En digital euro skal respektere regler om private finansielle data, ligesom der skal sikres en høj grad af beskyttelse mod hvidvask og terrorfinansiering. En digital euro skal være sikker, let at bruge og tilgængelig for den brede offentlighed.
- Rådet genkalder sig, at en digital euro rejser vigtige problemstillinger af pengepolitisk og ikke-pengepolitisk karakter for både europæiske borgere og det finansielle system. En succesfuld digital euro forudsætter, at den er et europisk projekt. Det noteres, at Kommissionen

³² En digital euro kan indebære en fordring (krav) direkte på Den Europæiske Centralbank (ECB). Det adskiller sig fra en elektronisk euro, hvor den direkte fordring er på fx en bank. Formålet med en digital euro kan overordnet være bred adgang til et simpelt, sikkert og billigt betalingsmiddel.

har til hensigt at fremsætte forslag med hjemmel i EU-traktatens artikel 133.

- *Eksportkredit:* Rådet understreger, at eksportkreditter kan bidrage til at styrke EU's konkurrenceevne og globale markedstilstedeværelse, støtter økonomisk udvikling i partnerlande og fremme EU-eksportører og handel afregnet i euro. Det bemærkes, at man støtter det nuværende arbejde på en EU-strategi for eksportkreditter, som bl.a. har til formål at opnå en balance mellem multilateralt samarbejde og styrkelse af EU's åbne autonomi.
- **Den europæiske finansielle sektor:** Rådet understreger, at EU's finanssektors autonomi og euroens større internationale rolle grundlæggende hviler på et stærkt indre marked, som vil bidrage til at forbedre økonomiens evne til at dække sine finansieringsbehov. Finder, at særligt en styrket bankunion og kapitalmarkedsunion er vigtige for at sikre et robust finansielt system i EU og fremme EU's klima- og digitale omstillinger.
- *Prioriteter vedr. udformning af politiktiltag:* Rådet minder om betydningen af politiktiltag, der fremmer lige vilkår, et attraktivt og effektivt indre marked og investeringer. Noterer sig behovet for at implementere regler, der er skræddersyet til langsigtede investeringer, ved at fremme forsikringselskaber og investeringsfonde og sikre en større deltagelse af detailopsparende, samtidig med at der sikres et fortsat højt niveau af forbruger- og investorbeskyttelse.
- *Kapitalmarkedsunion:* Rådet støtter især forslagene, som blev fremlagt i 2021 af Kommissionen om at fremme kapitalmarkedsunionen og understreger behovet for deres hurtige gennemførelse.
- *Bæredygtig finansiering:* Rådet understreger EU's potentiale til at være standardsætter inden for bæredygtig finansiering og fremme international sammenlignelighed og funktion ved at designe effektive rammer, der kan tjene som globale benchmarks. EU's klassifikationssystem for bæredygtige investeringer (EU-taksonomien), den foreslåede EU-standard for grønne obligationer, bæredygtighedsrapportering og den nye EU-strategi for bæredygtig finansiering kan yderligere understøtte grønne investeringer i EU og globalt.
- *EU's genopretningsinstrument (NGEU):* Rådet opfordrer Kommissionen til at overveje en bredere vurdering af virkningerne af NGEU på EU's kapitalmarkeder (herunder for grønne obligationer).
- *Fremme af data om bæredygtighed mv.:* Rådet opfordrer Kommissionen til at overveje, hvordan man bedst støtter udviklingen af et gennemsigtigt og konkurrencedygtigt marked for revision og forsikring og dataudbydere med hensyn til at levere pålidelige finansielle og bæredygtighedsdata, undersøge omkostningerne og fordelene ved at styrke udbuddet af dataleverandører.
- *Banksektoren:* Rådet understreger med hensyn til banksektoren, at en robust og konkurrencedygtig europæisk banksektor vil bidrage til at styrke EU's finansielle og strategiske autonomi i en åben økonomi,

samtidig med at der ydes finansiering til økonomien på et bæredygtigt grundlag. Gentager, at styrkelsen af bankunionen er af afgørende betydning for et robust og effektivt indre bankmarked, for at beskytte skatteydere og indskydere og for effektivt at tage hensyn til de europæiske økonomiers specifikke behov. Noterer sig, at initiativer til at forbedre de lovgivningsmæssige rammer bør styrke europæiske bankers robusthed og bevare forskelligheden (diversiteten) af deres forretningsmodeller, konkurrenceevne og det indre marked. Det gælder særligt styrkelse af bankunionen og forslag fra Kommissionen i den forbindelse samt forslag til at gennemføre Basel-anbefalinger mv.

- *Arbejdsplan vedr. bankunionen:* Rådet genkalder sin erklæring fra eurotopmøde 16. december 2021, hvor man bad eurogruppe i inklusivt format om at nå til enighed om en arbejdsplan for styrkelse af bankunionen, som også ønsket i erklæringen fra stats- og regeringschefernes møde i Versailles 10.-11. marts 2022.
- *Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering:* Rådet minder om sine konklusioner fra november 2020 om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, og gentager, at et robust finansielt system også bør understøttes af stærke regler om beskyttelse af det finansielle system mod hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme. Støtter forslagene fremlagt i 2021 af Kommissionen om at styrke EU's regler mod hvidvask og terrorfinansiering.
- *Forbruger- og investorbeskyttelse:* Rådet understreger, at stærk tillid hos forbrugere og investorer bidrager til et robust finansielt system, og at en sådan tillid afhænger af eksistensen af en beskyttende ramme for forbrugerne, der er egnet til formålet, og som sikrer dem et højt beskyttelsesniveau i EU. Noterer sig, at digitaliseringen af finansielle tjenester med nye muligheder for borgerne, bl.a. tiltag til at støtte finansiell viden og adgang til mere målrettet information, også kan skabe nye risici, der skal håndteres korrekt. Understreger vigtigheden af samarbejde mellem nationale og EU-myndigheder inden for forsikring, bankvirksomhed, kapitalmarkeder, data og hvidvaskbekæmpelse samt en klar og nyttig information til forbrugere og investorer.
- *Tjenestudbydere fra tredjelande:* Rådet fremhæver, at overdreven afhængighed af kritiske tjenestudbydere fra tredjelande kan skabe finansielle stabilitetsrisici. Støtter Kommissionens arbejde med at vurdere og håndtere denne afhængighed, fx afhængighed af centrale modparter i tredjelande, der afvikler (clearer) derivater i euro.
- *Detailbetalinger:* Rådet minder om målet fastlagt i konklusioner om en detailbetalingsstrategi for EU om at fremme konkurrencedygtige, hjemmedyrkede og paneuropæiske markedsbaserede betalingsløsninger.³³ Understreger målet om at etablere en stærk ramme for markeder

³³ Link til Rådets konklusioner om et strategi for detailbetalinger, 22. marts 2021: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7225-2021-INIT/en/pdf>.

for kryptoaktiver for at beskytte finansiel stabilitet, monetær suverænitet og forbrugernes og investorenes rettigheder, samtidig med at åbenheden over for innovation bevares.

- **Finansiell infrastruktur:** Rådet opfordrer Kommissionen til, i samarbejde med finansielle tilsynsmyndigheder, ECB og relevante private aktører, at undersøge muligheder for bedre at beskytte virksomheder, herunder kritiske leverandører, der udgør finansiell markedsinfrastruktur fra tredjelandes foranstaltninger, som kan påvirke funktionen og stabiliteten i den finansielle sektor. Kommissionen anmodes om at fremsætte forslag i den henseende.
- *Formidling af finansielle tjenester:* Rådet opfordrer Kommissionen til hurtigt at overveje, hvordan formidlingen af finansielle tjenester bedst kan sikres, såfremt private aktører ophører hermed i lyset af forbindelser til personer, enheder eller tredjelands underlagt tredjelandes foranstaltninger, herunder ekstraterritoriale sanktioner.
- **Tredjelands og sanktioner:** Rådet genkalder sig, i lyset af seneste udviklinger, at sanktioner er en vigtig del af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. I fuld overensstemmelse med international ret, skal EU's sanktioner fremme fred, demokrati, retsstaten, menneskerettigheder og international ret.
- *Samarbejde og koordination:* Rådet understreger vigtigheden af at styrke koordination vedr. implementeringen af sanktioner, for at sikre deres effektivitet, herunder med ligesindede partnere.
- Rådet bifalder tiltag allerede besluttet af Kommissionen og EU-landene i implementering af sanktioner. Støtter arbejde på at identificere og bekæmpe praksis, der omgår eller underminerer sanktioner, herunder via kryptoaktiver.
- *Ekstraterritorial anvendelse af sanktioner:* Rådet minder om, at EU afviser den ekstraterritoriale anvendelse og virkning af sanktioner fra tredjelands, hvor dette ikke er konsistent med international ret. Understreger, at sådanne foranstaltninger truer integriteten af det indre marked og EU's finansielle systemer, reducerer effektiviteten af EU's udenrigspolitik og lægger pres på legitim handel og investering, og i sidste ende påvirker EU-landenes evne til at føre politik uden udenlandsk indblanding.
- Rådet noterer sig, at visse tredjelands i løbet af de seneste år har øget deres anvendelse af sanktioner eller andre reguleringsforanstaltninger, som kan påvirke adfærden hos EU-operatører.
- Rådet fremhæver, at en styrket og effektiv politik til at beskytte mod den ekstraterritoriale anvendelse af sanktioner over for EU-operatører er nødvendig.
- *Styrkelse af EU's blokeringsstatus:* Rådet opfordrer Kommissionen til at følge op på en fælles erklæring af 16. december 2022 fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og fremlægge et lovgivningsforslag til en revideret blokeringsstatut (som vedrører beskyttelse mod

virksomheder af ekstraterritorial anvendelse af tredjelandes foranstaltninger) så hurtigt som muligt, i lyset af behovet for bedre at beskytte EU-operatører.

- *Beskyttelse af EU mod tredjelandes økonomiske tvang:* Rådet noterer sig, at Kommissionen 8. december 2021 fremlagde et forslag til et instrument til at afskrække eller kompensere for tvangsforanstaltninger fra ikke-EU-lande til uretmæssigt at blande sig i EU's eller dets medlemsstaters politiske valg.
- Rådet understreger, at dette anti-tvangsinstrument og den forstærkede blokeringsstatut skal komplementere hinanden.
- **Samarbejde med partnere:** Rådet understreger, at formålet med at styrke EU's finansielle systems autonomi ikke er rettet mod tredjelande, men i stedet skal fremme samarbejde mhp. at forblive et åbent og stabilt internationalt økonomisk system på linje med EU's værdier.
- Rådet bemærker, at strategisk autonomi gør det muligt for EU at forblive et åbent marked, styrke stabilitet og forudsigelighed for økonomiske aktører i EU og globalt, på trods af store ændringer i den globale økonomiske og politiske orden.
- *Dialog:* Rådet fremhæver, at EU er parat til at drøfte disse emner med partnerlande og i de relevante multilaterale fora.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om konklusionerne.

Europa-Parlamentet er medlovgiver på lovforslag vedr. det indre marked og har dermed en rolle i tiltag til udmøntning af strategien vedr. EU's strategiske autonomi.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Nogle tiltag i strategien vedr. fremme af EU's økonomiske og finansielle systems åbenhed, styrke og modstandsdygtighed kan have økonomiske konsekvenser. Det vil afhænge af en konkret vurdering af de enkelte tiltag.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at bakke op om rådskonklusionerne og anse dem for at ramme en passende balance mellem at udtrykke ønske om større strategisk autonomi og samtidig bevare en åben økonomi i EU.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens meddelelse til styrkelse af EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område, som ligger i forlængelse af Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2020. Regeringen støtter generelt det overordnede mål om en styrket og åben strategisk autonomi, idet øget strategisk autonomi skal gå hånd i hånd med fastholdelse af en åben økonomi i EU.

Regeringen støtter udkastet til konklusioner vedr. EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område, som generelt imødekommer danske prioriteter, og man vil kunne tilslutte sig endelige konklusioner på linje hermed.

Regeringen finder generelt strategien relevant for alle EU-lande, da langt størstedelen af tiltagene vedrører alle EU-lande og ikke kun eurolandene, herunder finansiell lovgivning, bankunionen, kapitalmarkedsunionen, EU's grønne pagt og sanktioner og en mulig digital euro.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at arbejdet vedr. EU's strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område tager afsæt i allerede fastlagte EU-beslutninger og prioriteter på området, herunder Rådets konklusioner fra december 2020 vedr. kapitalmarkedsunionen.

En digital euro kan også have konsekvenser for ikke-eurolande, og det er derfor vigtigt, at alle EU-lande involveres i dette arbejde, og at en digital euro tager hensyn til velfungerende digitale detailbetalingsløsninger og finansiell stabilitet.

Regeringen kan støtte konklusionerne om, at man ser på erfaringerne med EU's genopretningsinstrument (NGEU) og påvirkning af kapitalmarkeder. Regeringen understreger i den forbindelse, at EU's genopretningsinstrument (NGEU) er midlertidigt og ikke er en del af EU's permanente økonomiske og finansielle strukturer.

Regeringen støtter særligt, at der i konklusionerne fremhæves et mål om at gøre EU til en global leder inden for bæredygtig finansiering. EU's lederskab på dette område vil kunne bidrage til EU's finansielle sektors autonomi, og det vil sikre, at den private sektor i EU opretholder de højest mulige grønne standarder.

Regeringen støtter ligeledes, at der i konklusionerne fremhæves et behov for stærkt fokus på forbruger- og investorbeskyttelse i den finansielle lovgivning, herunder gennem målrettet information til forbrugere og investorer.

Regeringen støtter derudover, at det i konklusionerne fremhæves, at tiltag til at styrke de regulatoriske rammer for kreditinstitutter skal bevare forskelligheden i deres forretningsmodeller, hvilket for Danmark er vigtigt i relation til dansk realkredit.

Regeringen støtter, at konklusionerne lægger op til at forbedre EU's rammer for sanktioner og imødegåelse af tvang. Det støttes, at dette arbejde bl.a. baserer sig på et dansk-ledet forbedringsinitiativ bestående af en række konkrete forslag til forbedring af EU's sanktionsinstrument, bl.a. ift. effektiv implementering, ensartet håndhævelse og øget modstandskraft mod tredjelandes ekstraterritoriale sanktioner.

Der tages stilling til konkrete lovforslag fra Kommissionen som led i strategien, når de måtte blive fremsat.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Konklusionerne er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 9: Forberedelse af G20- og IMF-møder 20.-21. april 2022

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN ventes på mødet 5. april 2022 at fastlægge den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 20. april og EU's fælles skriftlige erklæring til møderne i IMF's ministerkomité, IMFC, 20.-21. april. Møderne afholdes i forbindelse med IMF's og Verdensbankens forårsmøder 18.-24. april.

2. Baggrund

Der afholdes G20-møde for finansministre og centralbankchefer 20. april 2022 samt møde i IMF's ministerkomité, IMFC, 20.-21. april 2022 i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 18.-24. april 2022 i Washington, USA.

EU's fælles erklæring til IMFC-møderne ventes fremsat af Frankrigs finansminister, Bruno Le Maire, i sin kapacitet som formand for rådet (ECOFIN). Den skriftlige erklæring fra den nordisk-baltiske IMF-valgkreds med holdninger til IMFC-møderne afgives af den danske finansminister, der ifm. forårsmøderne 2022 varetager det roterende formandskab for valgkredsen.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes på mødet 5. april 2022 at fastlægge den fælles EU-holdning (Terms of Reference) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer og den fælles skriftlige EU-erklæring (IMFC statement) til møderne i IMF's ministerkomité, IMFC. EU ventes på G20- og IMF-møderne bl.a. at lægge vægt på følgende:

- Ruslands uprovokerede og uforsvarlige militære aggression mod Ukraine medfører tragiske menneskelige tab for det ukrainske folk, underminerer den europæiske og globale sikkerhed og stabilitet, og vil få negativ indvirkning på den økonomiske udvikling i 2022. Krisen har skubbet energi- og råvarevarepriser yderligere op med risiko for betydelig prisstabilitet, har svækket forbruger- og investortilliden og generelt øget den finansielle usikkerhed. Det vil forværre de eksisterende udfordringer i de globale forsyningskæder og bidrage til inflationært pres, samtidig med at konsekvenserne af pandemien fortsat er til stede.
- EU står sammen med Ukraine og vil fortsat i tæt samarbejde med internationale partnere støtte Ukraine direkte og indføre omfattende sanktioner mod Rusland og Belarus. Den russiske økonomi og finansieringskapacitet er ramt hårdt af sanktionerne rettet mod Ruslands finansielle system, energi- og transportsektoren, eksportrestriktioner og forbud mod eksportfinansiering mv. EU har ydet nødlån til Ukraine på 1,2 mia. euro via faciliteten for makrofinansiel assistance.

- Det økonomiske udgangspunkt for EU er fortsat stærkt. Genopretningen af den globale økonomi fortsatte i 2021, men er ujævn og ulige fordelt. BNP-niveauet ligger i en række økonomier fortsat under niveauet før COVID-19-krisen. Samtidig er øvrige globale risici fortsat forhøjede, herunder risikoen for nye COVID-19 varianter, potentielle afsmittende virkninger på udviklingsøkonomier fra bl.a. pengepolitiske stramninger i USA samt en mere abrupt økonomisk afmatning i Kina.
- EU og G20-landene bør i lyset af den betydeligt øgede usikkerhed forblive agile og fleksible i tilrettelæggelsen af den økonomiske politik og være parate til at tilpasse politikkerne, såfremt situationen ændrer sig. I omstillingen fra den generelt ekspansive finanspolitik i lyset af COVID-19-krisen til mere målrettede politiktiltag bør der sikres løbende vurdering af behovet og effektiviteten af tiltagene. Målrettede tiltag kan være nødvendige i lyset af den geopolitiske situation, ikke mindst i forhold til stigende energipriser særligt for de mest sårbare husholdninger samt små og mellemstore virksomheder. Fremme af investeringer og sikring af en vækstunderstøttende sammensætning af de offentlige finanser, robuste finanspolitiske rammer og implementering af produktivetsforbedrende reformer vil understøtte stærk, holdbar og balanceret vækst, muliggøre den grønne og digitale omstilling samt fremme økonomiernes robusthed også i lyset af COVID-19 og de geopolitiske udfordringer.
- Det vil fortsat være afgørende med tæt koordination om sundhedsrelaterede og økonomiske politikker i lyset af COVID-19 og at sikre fortsat støtte til WHO's 'Access to COVID-19 Tools Accelerator' (ACT-A), herunder dets COVAX-facilitet. EU er fuldt forpligtet til fortsat at eksportere og dele vaccinationsdoser, mobilisere finansiering til bekæmpelse af COVID-19, særligt i lav- og mellemindekomstlande.
- Det er vigtigt, at fokus er på at sikre hurtig global implementering af begge spor af OECD-aftalen fra 8. oktober 2021 om international beskatning med henblik på ikrafttrædelse på globalt plan i 2023.
- De økonomiske konsekvenser af klimaforandringer mærkes allerede, og omkostningerne ved ikke at agere samt risikoen for utilstrækkelige tiltag stiger. Det vil påvirke forbrugere, virksomheder, offentlige finanser og finansielle markeder. Omstillingen i retning af klimaneutrale og miljømæssigt bæredygtige økonomier kan accelereres via økonomiske tilskyndelsesmekanismer og finanspolitiske tiltag. Det er afgørende at fremme globale drøftelser om fastsættelse af pris på CO₂-udslip mhp. integration i sammensætningen af de økonomiske politikker og nationale tiltage til grøn omstilling på nationalt niveau. EU-landene støtter IMF's forslag om fastsættelse af en global bund under prisen på CO₂-udledninger blandt de største udledere. EU vil arbejde med internationale partnere om klimatiltag med fokus på CO₂-prisfastsætning og udfasning af subsidier på fossile brændsler.
- For at sikre lige globale vilkår for banker er det vigtigt, at alle andre lande sikrer fuld, rettidig, og konsistent implementering af Basel III-standarderne. EU støtter G20's videre arbejde med bæredygtig finansiering, bl.a.

udviklingen af internationale indberetningsstandarder, som fuldt ud tager højde for effekter og risici relateret til bæredygtighed og en grøn taksonomi. EU støtter, at man udvikler en flerårig og ambitiøs G20-handlingsplan for bæredygtig finansiering med klare prioriteter og tidsplaner.

- IMF's generelle SDR-tildeling til på samlet ca. 650 mia. USD i august 2021 er kommet alle lande til gavn ved at styrke den globale adgang til valuta-reserver og understøtte den globale økonomiske stabilitet. EU opfordrer alle lande, der har muligheden for det, til at overveje frivillig kanalisering af ressourcer fra SDR-tildelingen i retning af sårbare økonomier, særligt via en betydelig styrkelse af IMF's særlige fond, Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT), som yder lavtforrentede lån (aktuelt nulrente) til de fattigste lande, eller via etableringen af en ny IMF-styret fond, der kan adressere sårbare landes langsigtede betalingsbalanceproblemer og reformudfordringer inden for især klimaforandringer og pandemiforbere-delse, en såkaldt Recovery and Sustainability Trust (RST). EU opfordrer IMF til at samarbejde tæt med Verdensbanken og andre udviklingsbanker i implementeringen af RST.
- EU-landene støtter et stærkt, kvotebaseret og velfinansieret IMF i centrum for det globale monetære og finansielle system. Man er forpligtede til at vurdere IMF's fremtidige ressourcebehov og fortsætte processen om reformer af IMF's styring inden for rammerne af IMF's 16. kvotereform, som skal afsluttes senest i december 2023.
- EU finder det vigtigt at accelerere arbejdet med at implementere det fælles G20-Parisklub gældshåndteringsinitiativ Debt Service Suspension Initiative (DSSI), som skal søge at lette gældsbetalingsbyrden for lavindkomst-lande ifm. COVID-19-pandemien. EU opfordrer G20 og Parisklubben til at vurdere erfaringerne med initiativet på baggrund af foreløbige lande-drøftelser og sikre rettidig færdiggørelse af igangværende gældshåndte-ringssager. EU er åben for at se nærmere på, om den fælles ramme i fremtiden skal udvides til mellemindkomstlande med gældsudfordringer. EU gentager sin støtte til det internationale arbejde med øget gældsgennem-sigtighed og støtter IMF's og Verdensbankens tiltag på området.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervs-økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at kunne støtte den fælles EU-holdning til G20-mødet 20. april 2022 og den fælles EU-erklæring til IMFC-møderne 20.-21. april 2022.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte budskaberne i den fælles EU-holdning til G20-mødet og fælles EU-erklæring til IMFC-møderne.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 10: EU's udviklingsfinansielle arkitektur

1. Resume

På ECOFIN 5. april 2022 ventes Kommissionen at give en status på opfølgningen på rådskonklusionerne af 14. juni 2021 om fremskridt i integrationen af den europæiske udviklingsfinansielle arkitektur på både strategisk og teknisk niveau.

2. Baggrund

I april 2019 nedsatte Rådet³⁴ på fransk-tysk foranledning en *Højniveaugruppe af Vise Personer (HVP)*³⁵ med mandat til at foretage en uvildig vurdering af EU's arkitektur for udviklingsfinansiering og nuværende udviklingsfinansielle instrumenter forvaltet af hhv. Kommissionen, Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Bank for Udvikling og Genopretning (EBRD)³⁶. I en rapport offentliggjort 8. oktober 2019 vurderede HVP, at EU råder over vigtige finansielle institutioner, men at disse ikke bidrager i tilstrækkelig grad til at takle de store eksterne klima- og udviklingsmæssige udfordringer, som EU står overfor. HVP-rapporten fandt ligeledes, at det nuværende system er præget af uigennemskuelighed og stærke institutionelle særinteresser, der skaber fragmentering og overlap. Lignende vurderinger blev fremsat i den såkaldte "*Camdessus Rapport*" i 2010³⁷.

HVP-rapporten fra 2019 kom med nye og opdaterede anbefalinger til, hvordan EU bedst effektiviserer og reformerer den nuværende udviklingsfinansielle indretning for bedst muligt at adressere de klima- og udviklingsmæssige udfordringer i lande uden for EU, herunder særligt i lavindkomstlande og skrøbelige stater. Målet er ikke at øge udlånet i lande uden for EU generelt, men at øge aktivitetsniveauet i lande med et større udviklingsefterslæb, navnlig i Afrika.

HVP-rapporten indeholdt en række kortsigtede anbefalinger og tre langsigtede scenarier. De *kortsigtede anbefalinger* indebærer, at der skal skabes et stærkt udviklingspolitisk centrum i EU. Det skal bl.a. ske ved, at Rådet og Det Europæiske Råd styrker ejerskabet for udviklingspolitikken, at Kommissionen får en større synlig og koordinerende rolle inden for udviklingsfinansiering samt, at der laves en overordnet branding og fortælling om EU's globale strategi og relateret udviklingsfinansiering.

³⁴ Nedsat med Rådets afgørelse (EU) 2019/597 af 9. april 2019.

³⁵ HVP-gruppen har også dansk deltagelse.

³⁶ EBRD er europæisk udviklingsbank etableret i 1991 efter Berlinmurens fald, der investerer i projekter i Europa og dets nærområder bl.a. inden for landbrug, transport, grøn omstilling mv. Ejerkredsen er bestået af både lande inden for EU og uden for EU, som fx USA, Japan, Canada m.fl. samt EIB og EU ved Kommissionen.

³⁷ "Mid-term Review of EIB's external mandate 2007-2013: Report and recommendations of the Steering Committee of Wise persons", februar 2010.

HVP-rapporten vurderede tre mulige, *langsigtede* alternative optioner for at oprette en ny Europæisk Bank for Klima og Bæredygtig Udvikling ("*European Climate and Sustainable Development Bank*", *ECSDB*):

- 1) At gøre EBRD til anker for *ECSDB*, så EBRD's og EIB's udviklingsfinansielle aktiviteter samles i EBRD-regi.
- 2) At oprette en helt ny bank med blandet ejerskab fra EIB, Kommissionen og EBRD samt EU-landene og udfase EIB og EBRD's låneaktiviteter uden for EU.
- 3) At oprette et datterselskab under EIB, der fungerer som *ECSDB*, med gradvis udfasning af EBRD-aktiviteter.

HVP-rapporten opfordrede til, at der udføres detaljerede analyser af gennemførligheden af de tre optioner, der kan danne grundlag for senere politiske drøftelser.

På baggrund af HVP-rapporten vedtog ECOFIN 5. december 2019 rådskonklusioner, der bl.a. opfordrede til, at EU og EU-landene tager større ejerskab for udviklingspolitikken, og at Kommissionen i højere grad indtager en koordinerende rolle blandt de relevante udviklingsaktører i Europa. Konklusionerne opfordrede til at benytte eksterne konsulenter til gennemførelse af yderligere detaljerede analyser af de finansielle, juridiske og operationelle konsekvenser af navnlig option 1 og 3 i HVP-rapporten. Option 2 blev fundet for ressourcekrævende og erstattet med en option, hvor man så på muligheder for at gennemføre forbedringer under det eksisterende system. De detaljerede analyser skulle danne grundlag for politiske drøftelser i Rådet om evt. videre skridt for at styrke EU's udviklingsfinansielle arkitektur.

HVP-rapportens anbefalinger er først og fremmest rettet mod at styrke EU's udviklingsfinansielle rolle, som generelt finansieres over EU's og EU-landenes udviklingsbudgetter. HVP-rapporten og dens opfølgning er derfor blevet drøftet i såvel ECOFIN som FAC(udvikling), herunder på FAC(udvikling) 25. november 2019.

På ECOFIN 16. april 2021 blev rapporten fra de eksterne konsulenter præsenteret med en analyse af de tre optioner ("*Feasibility Study on Options for Strengthening the Future European Financial Architecture for Development*", herefter EFAD-rapporten) og rapportens vurdering af, hvordan disse optioner fremmer målet om styrket europæisk udviklingsfinansiell arkitektur. De tre optioner var hhv.:

- 1) En europæisk udviklings- og klimabank (European Climate and Sustainable Development Bank, *ECSDB*) forankret i Den Europæiske Bank for Udvikling og Genopretning (EBRD)
- 2) En *ECSDB* som nyt datterselskab under Den Europæiske Investeringsbank (EIB)
- 3) Forbedringer af den eksisterende udviklingsfinansielle arkitektur inden for eksisterende rammer og ressourcer.

Af rådskonklusioner af 14. juni 2021 fremgik det, at EFAD-rapportens option 3 var blevet foretrukket og man opfordrede bl.a. EIB og EBRD til at styrke samarbejdet på både strategisk og teknisk niveau. EIB og EBRD blev bedt om at give rådet en status på det videre arbejde hermed i november 2021, efterfulgt af 2 gange i 2022 og herefter 1 gang årligt.

Den 15. december 2021 præsenterede EIB og EBRD deres første fællesrapport med opdrag fra rådskonklusionerne fra juni 2021 i CODEV-PI (Udviklingspolitisk arbejdsgruppe) om det styrkede samarbejde imellem de to banker.

3. Formål og indhold

På ECOFIN 5. april 2022 ventes EIB og EBRD at give deres første af to statusopdateringer i 2022 om fremskridt i integrationen af den europæiske udviklingsfinansielle arkitektur på både strategisk og teknisk niveau.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke hørt i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Præsentationen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Udgifter til en reform af EU's udviklingsfinansielle arkitektur vil skulle findes inden for EU's udviklingsramme i EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Der kan åbnes for, at EU-landene på sigt kan yde nationale bidrag ud over den del, der finansieres over EU's budget. I Danmarks tilfælde ville dette som udgangspunkt ske inden for den på finansloven afsatte udviklingsbistandsramme.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage præsentationen fra EIB og EBRD til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage præsentationen fra EIB og EBRD til efterretning.

Regeringen ser reformarbejdet som en mulighed for at udvikle en mere effektiv udviklingsfinansiell struktur, så EU kan optræde sammenhængende,

transparent og resultatorienteret i samarbejdet med de fattige lande, med fokus på Afrika syd for Sahara. Regeringen finder dette nødvendigt for, at EU kan levere en mere slagkraftigt indsats ift. de store aktuelle udfordringer her, herunder grundlæggende årsager til irregulær migration, og hjælpe landene med en grøn omstilling og med at skærme sig mod effekterne af klimaforandringerne.

Det er vigtigt at styrke samarbejdet og transparensen ift. aktiviteter mellem Kommissionen, EIB og EBRD samt europæiske og nationale aktører, så overlap og huller i indsatsen undgås. Der bør udvikles et stærkt fundament for EU's udviklingsfinansiering, der effektivt kan levere kvalitet særligt i skrøbelige situationer og fattige lande.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Europaudvalget blev senest orienteret om spørgsmålet om EU's udviklingsfinansielle arkitektur 21. november 2019 ifm. finansministerens forelæggelse af ECOFIN 5. december 2019 samt 22. april 2021 ifm. udviklingsministerens forelæggelse af ekstraordinært FAC(udvikling) 29. april 2021 og 15. april 2021 ifm. finansministerens forelæggelse af ECOFIN 16. april 2021.